

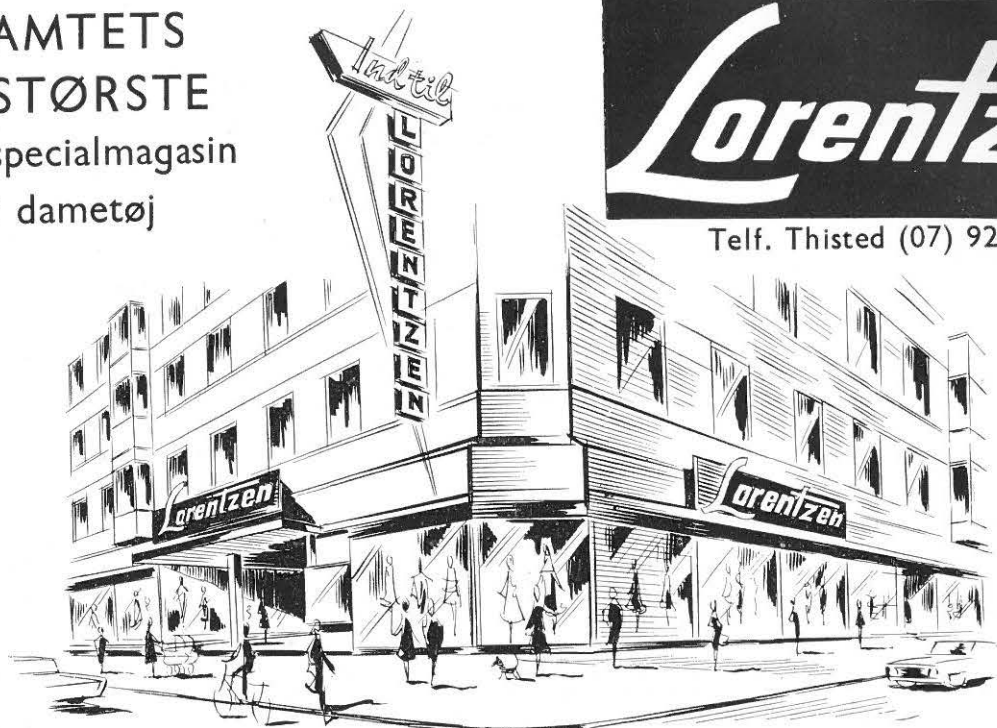

Jul i Thy

1979

LUNDBLAD.

AMTETS
STØRSTE
specialmagasin
i dametøj

Lorentzen

Telf. Thisted (07) 92 28 33

Vi ses i Thisted
og mødes i →

Thisted
Telf. (07) 92 24 33

JUL I THY

1979

49. ÅRGANG

UDGIVET AF ERIK A. LAURIDSEN OG JØRGEN MILTERSEN, THISTED

Forhandles uden for Thy, Han Herred og Mors af
Danske boghandlers Kommissionsanstalt, Siljanganede 6-8, 2300 København S.

JUL I THY 1979

49. ÅRGANG

Redigeret af Jørgen Miltersen

Indholdsfortegnelse

<i>I barndommens land</i>	
Forfatteren Egon Nielsen fortæller	3
<i>Fik sit sidste ønske opfyldt</i>	
Af Jørgen Miltersen	9
<i>»Jul i Thy«s første udgiver død</i>	
Af Jørgen Miltersen	14
<i>Stille Bedste, 6. afsnit af »På flugt for sandet«</i>	
Af Mette Fastrup	15
<i>Smil til de unge piger</i>	
Af Inger Bach Fjelrad	21
<i>Alle de brune frøstande</i>	
Af Mette Fastrup	24
<i>Udvandrere fra Thy slog sig ned i Nebraska</i>	
Af Jørgen Miltersen	25
<i>Mit træ</i>	
Af Mette Fastrup	32
<i>Fra det gamle album</i>	33
<i>Året, der svandt</i>	49
<i>Breve til Jul i Thy</i>	60
<i>Annoncer</i>	62

Forsidetegning af Carl Lundblad: Parti fra Skovgade i Thisted med den tidligere amtslægebolig til venstre.

ISBN 87 85131 075

Fotografier fra Tage Jensen, Byhistorisk Arkiv i Thisted, Egon Nielsen m.fl.

Eftertryk uden aftale ikke tilladt.

Thisted Bogtrykkeri

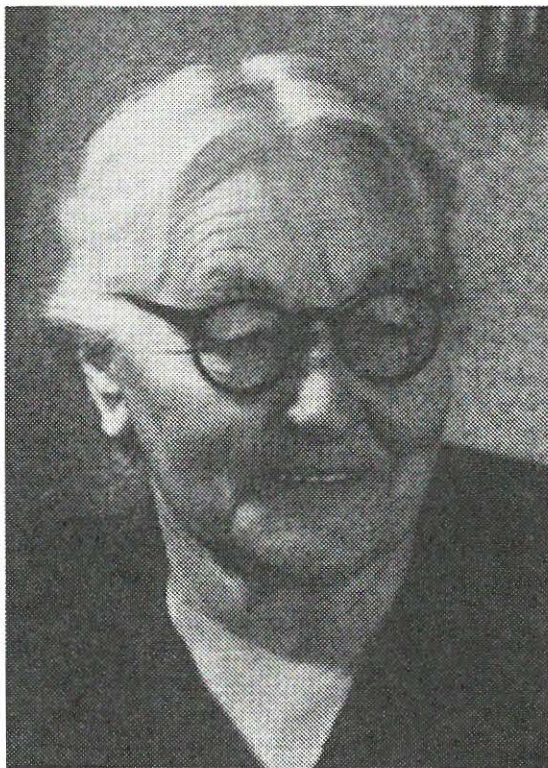
Med Egon Nielsen i barndommens land

*Forfatteren til "Samtalestationen,, og
"Evig og altid Augusta,,
fortæller om sine år i Ydby*

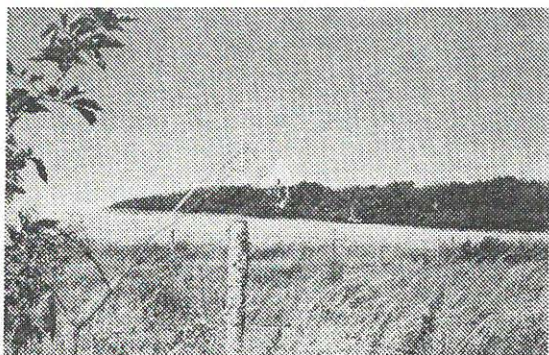
»Når enden er god, er alting godt«, siger et gammelt mundheld. Men man skal nu heller ikke kimse ad en god begyndelse. Og hvis min ende må blive lige så god, som min begyndelse var, skal jeg sige Gud tak.

Min officielle begyndelse faldt i følge dåbsattesten 13. november 1916 i Ydby sogn, Thisted amt. Ud på natten i et forrygende snevejr, har Karoline Thomsen fra Ulsted fortalt mig mange år efter. Hun var nemlig på besøg hos Juliane og A. C. den aften i deres nye hus, »Samtalestationen«. Hun huskede uvejret tydeligt, fordi hun måtte bryde op i utide, da jeg meldte min ankomst.

De blev lidt mærkelige i ansigterne, da jeg endelig lå og vrælede i puderne. Forældre leder jo altid efter fejl hos deres poter og de var ikke længe om at finde en hos mig. Min højre hånd lignede en smørske – med små, sammenvoksede fingre. Den hånd har jeg haft megen fornøjelse af siden, men det kunne de jo ikke vide dengang. Især skal far have haft svært ved at forlige sig med, at knægten allerede fra starten var uegnet til al krigstjeneste. Han satte endnu dengang pris på et godt

Forfatterens mor, Juliane Nielsen, der havde »Samtalestationen« i Ydby.

Ydby Kirke ligger i Tvolm – og her lå den gamle kro.

slagsmål og var vældig stolt af, at befalingsmændene havde kaldt ham »Den rigtige 7«, da han var soldat.

Juliane har nok fældet et par tårer, når ingen så det. Og så har hun konstateret, at nu var der en opgave mere, hun måtte tage sig af. Folk, som husker hende, vil vide at hun ikke veg uden om opgaverne – og når jeg fortæller alt det her, er det fordi begyndelsen er så vigtig. I dag ved man, at ingen mennesker nogen sinde bliver andet eller mere end det, de var i deres allerførste måneder og år. Det siger »videnskaben« og den har man sandelig respekt for. Jesus sagde for resten det samme for to tusinde år siden: Uden I bliver som børn. . .

Jesus var ganske vist ikke videnskabsmand. Han var heller ikke fra Ydby. Alligevel skete der det, at min far »mødte Jesus«. Far blev »hellig«. Han døde så tidligt, at jeg ikke ret husker ham, så man skulle vel mene at hans omvendelse ikke kommer mig ved. Jeg skal love, den gør. Mon nogen begivenhed i mit eget liv har været mere bestemmende for mig end A. C.s omvendelse? Fra nu af var vi »missionsk«. Og når jeg i erindringen gæster barndomslandet, ved jeg naturligvis godt, at »det svundne er en drøm« og at virkeligheden

er anderledes i dag; men dengang var det drømmen, der var virkelighed.

Langs Hovedvej 11

Ydby er i geografisk henseende en sær ubeslutsom bebyggelse. Det er, ligesom den aldrig har kunnet bestemme sig til, hvor den vil være. Sydfra, over Draget, kommer man først til Sønder Ydby. Det sælsomste hus dér, var ubetinget Harald Smeds. Det stod bare og sank sammen over hovedet på Harald. Efterhånden hang taget i en truende bue nedad mod loftsbrædderne. Skorstenen vaklede. Men Harald lod sig ikke anfægte. Han blev ved sin ambolt og sine røverhistorier. Han var en grinende fortæller, der befandt sig bedst, når hans fortællinger var nået ud over sandsynlighedens grænser. Og der gik mange parabler om ham. De refererede ofte til hans legendariske madglæde. For eksempel hed det sig, at han engang var kommet til at sluge øremærket af en gris. Men da blev han også alvorligt syg. Han lå for døden – en hel formiddag.

Videre nordpå kommer man til Tvolm. Her ligger Ydby kirke og her lå Den gamle Kro. I det hele taget må man opfatte Tvolm som det historiske Ydby – med degn og doktor og jordemoder, med købmandshandel og markedsplads og alt, hvad der hørte sig til i et levende landsbyfællesskab. Og her vrimlede det med hekse, men det var før min tid. I begyndelsen af 1600-tallet førtes der proces mod et helt komplot. Og nu kan vi blive lidt i gammeltiden. I 1868 slog Cirkus Miehe sig ned i Tvolm. Det satte sit præg på by og egn gennem næsten et århundrede. Cirkusfolkets spraglede leben gjorde den vide verden til noget dagligdags for os. Men verden er ikke bare stor. Den er også farlig. Man skal vogte sig for dens tant og gøgl, at man ikke sætter sjælens salighed over styr. De kristelige vækkelers ildtunger nåede til Ydby. Hvis man skal sætte navn på, hvordan det gik til, må navnet blive Ole Brændgaard.

Ole Brændgaard var soldat. Den 29. juni 1864 lå han gemt i en rugmark nede i Sønderjylland og skød tyskere. Men så blev han ramt i venstre arm. Med blodet fossende fra såret, kravlede han ud af rugen efter hjælp. Der tabte han bevidstheden. Nogle døgn senere vågnede han op på et tysk lazaret i Sønderborg og troede bestemt, han skulle dø. Det syntes han ikke, han var forberedt til. Derfor bad han tyskerne om en opbyggelig bog, så han kunne lære at dø. Men de forstod ikke Oles modersmål. De savede armen af ham i stedet for.

Så var der en lærerinde, der havde fået den idé at hun skulle hjælpe sine landsmænd. Hun gik fra bære til bære på lazaretet og ledte efter danske soldater. Og hun fandt Ole. Hun vidste, hvordan man skal dø. »Du skal bare give dig over til Jesus og kaste al din synd og sorg på ham«, sagde hun til Ole Brændgaard. Det gjorde han så. Men han døde ikke alligevel. Efter krigen vendte han tilbage til Ydby – uden arm, men med sjælen frelst. Der fortalte han folk, at de endelig måtte få deres saligheds sag bragt i orden – at ikke døden skulle overrumple dem i en rugmark, ligesom den nær havde overrumplet ham. Det gad de ikke høre på. Ved drammene på kroen snakkede de om, at krigen havde været en kostbar affære for Ole. Han havde mistet armen. Og forstanden.

Men der må have været nogen, der hørte efter. For i 1989 byggede de et hus på en bakke i Tvolm – Missionshuset. Grunden fik de for 50 kroner af deres vældige bysbarn, etatsråd Niels Andersen – Dansk Arbejdsgiverforenings stifter og grønlandsforskeren Knud Rasmussens svigerfar. Og enten man bryder sig om at høre det eller ej: intet andet hus har i vort århundrede betydet mere for den egn, åndeligt og kulturelt, end missionshuset Tabor.

Jeg vil ikke påstå, at Missionshuset var en helgenfabrik. Eller at missionsfolkene var fejlfri, hverken i tro eller livsførelse. De ban-

dede, ligesom andre, når de ramte fingeren i stedet for sømmet – for det gør nu engang så helvedes ondt at klaske en hammer ned i en negl. De tog også pigerne på brysterne i høstens og bjergnings tid – for er der noget dejligere end sådan en jomfrubarm i sommervarmen? Det skulle da lige være en rød sodavand. Jeg vil heller ikke benægte, at missionsfolkene havde en slem snært af dømme-

Egon Nielsen vil være kendt for læserne fra fjernsynet og talrige radioudsendelser, men nok især fra romanerne »Samtalestationen« (Gyldendal 1978) og »Evig og altid Augusta« (Gyldendal 1979). Han tilbragte hele sin barndom og opvækst i Ydby, indtil han i beståttelsens første år rejste til København, hvor han – bortset fra to år som KFUM-sekretær i Skagen – har opholdt sig siden. Efter krigen havde han forskelligt kontorarbejde, men kom så ind i KFUMs arbejde. Han har været medarbejder ved Koføds Skole, medredaktør af Kirkens Front, kordegn, forlagsleder og meget andet. Siden 1968 er han redaktør af Dansk Missionsblad. Som forfatter sammenlignes han med Hans Kirk og Henrik Pontoppidan.

syge og at de udviklede en tilbøjelighed til at være sig selv nok. Men det er uvæsentligt som karakteristik, at missionsfolkene hverken var bedre eller klogere end andre. Det væsentlige ved dem var deres respekt for, at hvad jordelivet end er, så er det ikke evigt – og hvad vi mennesker end er, så er vi ikke guder.

Stationsbyen

Nu har vi været i Sønder Ydby og det Ydby, der hedder Tvolm. Men så kom Thybanen midt i halvfemserne – og endnu et Ydby. Folk bosatte sig i nærheden af stationen. Man har fortalt mig, at den første var sadelmager Poulsen. Han byggede på venstre side af vejen midt på bakken fra Trapgården – i tilbørlig afstand fra de hvæsende damplokomotivers evindelige spektakel. Det blev begyndelsen til en by.

Sadelmager Poulsen havde alvorlige øjne. Man havde respekt for ham. Men det hændte dog, man som lille var indenfor i al den liflige duft af læder. Så fik man lov at sidde på en af hans trebenede stole. De passede ikke til en drengerøv, men nok til sadelmagerens. Senere blev det et eventyr, for sadelmagerens Christian slog sig ned som malersvend i det samme hus – og han lavede forunderlige landskaber i forældrenes gang. Man gik bogstavelig talt lige fra vejen og ind i et paradys af grønne træer. Men årene randt – og tilsidst sad sadelmager Poulsen på en hvidmalet bænk uden for det første hus i stationsbyen og hostede og spyttede. Og så døde han. Men da var der masser af huse. Der var kro og købmand og teglværk og al ting.

Købmand Ib var også pioner. Hans hus lå tæt ved stationen. Han var træskomand, men i den anden ende af værkstedet havde han indrettet en kolonialbutik. Hos ham lugtede der også af læder, men mest af klipfisk og kaffebønner. Ib var afholdsmand. Der bestod et indviet broderskab mellem afholdsfolkene dengang. Kro efter kro måtte give op i kampen og det var nok til mere gavn end skade,

»Samtalestationen« set bagfra ved vintertide.

selv om nytten på længere sigt har været til at overskue.

Ib var med til at bygge et andet vigtigt hus i Ydby – Afholdshjemmet. Hans billede hang i den lille sal, for han var æresmedlem. Over døren ind til den store sal hang et guldbroderet motto: Ved afhold fremmes velstand og lykke! I skidt vejr fik vi børn lov at lege i den store sal. Der var ribber langs væggen. Og der var en buk. Jeg var ingen vellykket gymnast. Selv med det længste tilløb nåede jeg aldrig højere end til at hamre maven ind i bukkens læderbug. Men det var fiseme sjovt. Og så hang der to Dannebrog over kors på den hvidkalkede endevæg. Når piger og karle trampede ind i salen til den årlige gymnastikopvisning, sang de af deres lungers fulde kraft: Vaj højt, vaj stolt og frit vort flag! For vi var danske dengang. Vi var tilmed stolte over at være det og klarede os fint »uden for Europa«.

I årenes løb levede Afholdshjemmet ikke just op til købmand Ibs idealer. Det var med til at forpeste min barndoms nætter, når død-drukne karle sloges ved vinterballerne. Vi boede lige ved siden af. Jeg vil ikke under-

kende den bygnings betydning eller afholdsfolkernes gode vilje. Men i vågne, larmende balnætter registrerede drengesindet nogle indtryk, der satte budskabet fra Tabor i dystert relief. Så må det alligevel være sandt, hvad vi lærer i søndagsskolen om frelse og fortabelse, tænkte man, når karlene lå og jamrede i deres eget bræk uden for vinduerne.

Dør om dør

Nu er pladsen og tiden ved at rende fra mig, men jeg har altså forsøgt at sige nogle småting om begyndelsen til det voksenaldermenneske, som er mig – i den ubeslutsomme by, der er Ydby. Så skulle jeg også sige lidt om mit forfatterskab, som det hedder med et flot ord, så snart man har griflet et par bøger sammen.

Alle forfattere har gjort den erfaring, at man med sine skrivelser kommer til at glæde nogle mennesker og såre andre. Det er ingen sag at glæde folk, men det gør ondt at såre dem. Jamen så lad da være, kunne man sige, det er vel ikke just nødvendigt at gøre mennesker kede af det! Nej, det er det vel ikke. Men det er nødvendigt at være ærlig. Vil man beskrive et miljø og nogle mennesker i dette miljø, må man uden noget hensyn stræbe mod en dækkende beskrivelse. Såkaldt »kristelig litteratur« kendes bl.a. på at personer ikke bander. Jamen så er »kristelig litteratur« uærlig, for mennesker bander som bekendt. Og hvis en forfatter f. eks. vil fortælle om sin far, som var en svirebror, der siden »mødte Jesus«, så hører begge sider med. Vil man ikke huske de døde for andet end solskinshistorier, kunne man lige så godt glemme dem. Og vil man ikke holde af dem trods deres mørke sider, bliver det en kold kærlighed.

I »Samtalestationen« fortæller jeg en stærk historie om et par mennesker, der boede dør om dør med os i mange år. Få har betydet mere for mig end Vilhelm og Lille Kirstine. Det var mit andet hjem.

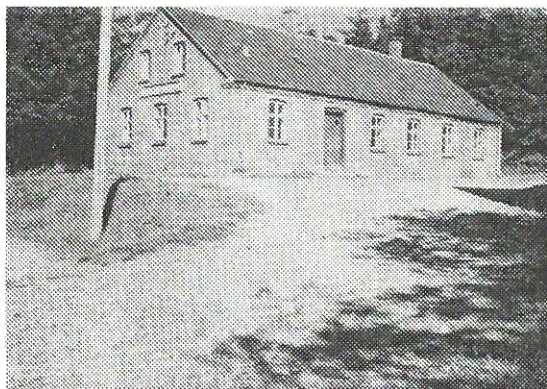
Men Vilhelm var et mysterium. Han vidste

det selv. Han vidste, at det koglede af uimodståelige kræfter i hans krop og hans sind. Han indrømmede det aldrig, men man kunne se det i hans øjne, når man kendte ham godt nok. Man forstod det, som man forstår det stiltfærdige, ordløse sprog, mennesker kan benytte sig af, når de holder af hinanden. Jeg husker det sprog i mange småtræk. Her er et af dem.

De havde altid travlt i skræderiet og radioen gik det meste af tiden. Den dag, jeg tænker på, var det Teddy Pedersen, der forlystede lytterne med landeplagen »Titte til hinanden«. Vilhelm nynnede muntert med. Jeg fløjtede. Alle gav vi os hen i de betagende toner og bagefter snakkede vi om, hvor god den melodi dog var. Men så sagde Thyra, datteren, der ikke var større end tobak for en skilling: Jeg kan ikke forstå, I synes den er så god. Jeg synes »Træt og går til ro« er meget bedre!

Vi lo. Man ler jo ad børns træfsikre bemærkninger. Vilhelm vendte ansigtet bort, mens han lo. Vi skulle ikke se tårerne i hans øjne. Men jeg så dem. Jeg så hans gode sind.

Da krigen og besættelsen kom, fik jeg en henvendelse fra folk i København om at komme til Hovedstaden, så at sige i kampens hede. Da det kom til stykket, gjorde det alligevel ikke noget med den mislykkede høj-

Missionshuset Tabor blev bygget i 1898. Siden er der bygget til, og det hedder i dag »Indre Missions Hus«.

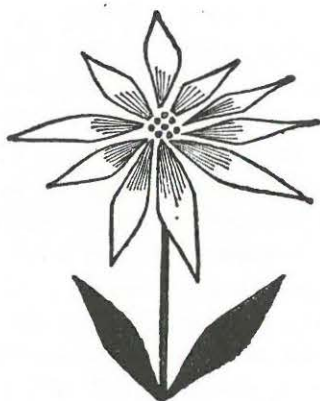
rehånd. Vilhelm og Lille Kirstine lagde ikke skjul på, at de var lidt stolte af mig – på nationens vegne. Da jeg endelig drog af en årle morgen med første tog, følte det så underligt ensomt. Men så kom der én rendende i morgenmørket. Det var Vilhelm. Der var fløjtet afgang, da han spændte ind på peronen, vinkende med hatten i store buer.

– Farvel Egon. Farvel!

Jeg kunne ikke se det, men jeg ved at tå-

rerne randt ham ned ad kinderne. Ellers ville det ikke være ham. Og det skal blive skønt at møde ham igen, når signalet engang melder ankomst til Himmelstationen, som vi hørte om i Missionshuset. Vi kunne nu og da få det indtryk, at hos Vorherre var der ikke plads til alle og enhver. Men hvis der ikke er plads til Vilhelm, er der heller ikke plads til mig.

Egon Nielsen.

Fik sit sidste ønske opfyldt

Hans Ditlev Bendixsen ønskede at blive stedt til hvile i sit hjemlands jord

Thistedboere med borgmesteren i spidsen var en novemberdag for femogtyve år siden på vej til Søndre Kirkegård. De styrede deres gang mod det store monument af sort marmor.

Over et halvt hundrede år var forløbet, siden det var opført som minde om en af dem, der gjorde Thisted kendt ude i den store verden, Hans Ditlev Bendixsen. Han havde haft sit virke i Californien og var død i Eureka. Helt fra Stillehavets kyst var hans kiste kommet. En kobberkiste, dækket af sølvplader og med sølvhåndtag. Noget lignende var aldrig før set i Thisted.

☆

Hans Ditlev Bendixsen var af fornem slægt – søn af konsul, tobaksfabrikant F. C. Bendixsen og Mariane Bendixsen, født von Mehren. Da han var konfirmeret i sin fødeby, Thisted, kom han i skibsbyggerlære i Aalborg, blev der et par år, var hos en skibsbygger i København i to år og stak så til søs som tømmersmand.

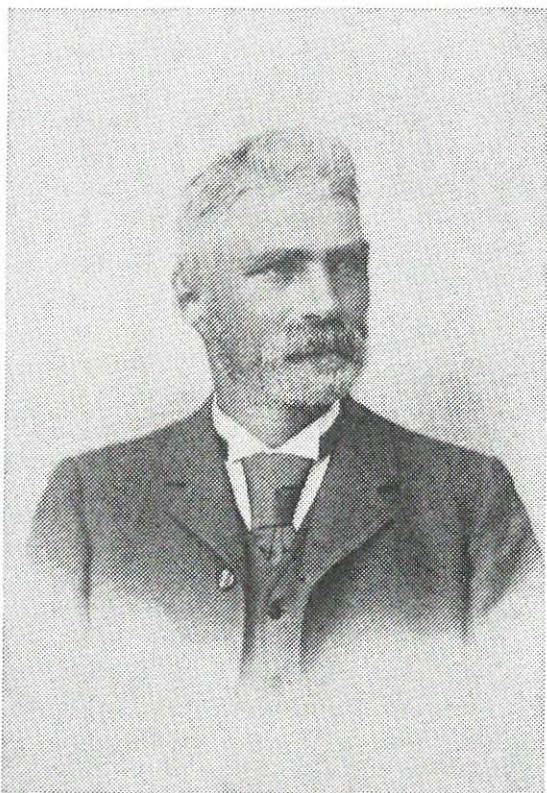
I 1863 kom han som 21-årig til Californien og fik arbejde på Turners skibsbyggeri ved San Francisco-bugten. Tre år senere kom han på et skibsbyggeri ved Humboldt-bugten 3–4 km nord for San Francisco. Et par år senere overtog han Turners skibsbyggeri og flyttede til Fairhaven.

☆

Hans Ditlev Bendixsen havde succes med sine skibe. Han fik omkring 150 skibsbyggere ansat, og han blev i stand til at levere en halv snes skibe om året. Det var tre- og firmastede skonnerter til Stillehavsfart – fartøjer på op til 1000 tons.

Han tegnede selv sine skibe, foretog selv alle beregninger og ledede selv arbejdet på skibsbyggeriet. Hans skibe blev i Californien anset for at være af højeste kvalitet, sødygtige og smukke.

Skibsbyggeriet gik godt, men et par gange kom Hans Ditlev Bendixsen i økonomiske vanskeligheder. Det skyldtes bl.a., at han havde penge stående i mange af de fartøjer,

Hans Ditlev Bendixsen, født i Thisted 14. oktober 1842, død i Eureka 12. februar 1902.

Emma Johanna Bendixsen, født i Emmerich 14. juli 1853, død i Alameda 4. oktober 1954.

han byggede. Det var til tider nødvendigt at føre sag for at få pengene ind.

Rige folk, der stolede på den driftige dansker, kom i disse tilfælde til hjælp, overtog virksomheden og stod for økonomien, indtil Bendixsen havde mulighed for at købe skibsbyggeriet tilbage.

Disse vanskeligheder kendte Hans Ditlev Bendixsens velhavende familie i Thy intet til. Først i 1880 – 17 år efter, at han havde forladt Danmark, lod han høre fra sig. Han var blevet gift og sendte brev til sin bror på Skibstedgård, A. Bendixsen.

Hans Ditlev Bendixsen havde 14. august 1874 indgået ægteskab med en sønderjysk pige, men ægteskabet blev af kort varighed.

Den 20. januar 1880 ægtede han Emma Johanna Taegen fra Emmerich ved Rhinen. Det var hende, der havde fået ham til at skrive hjem.

30 år efter, at han var draget ud, besluttede Hans Ditlev Bendixsen sig i 1893 til at gense sit fædreland, ledsaget af sin hustru. Han fik en hjertelig velkomst hos brødrene i Thy: proprietær A. Bendixsen, Skibstedgård, tobaksfabrikant Chr. Bendixsen og konsul C. Bendixsen, Thisted.

Meget fortalte han ikke om sit liv og sin gerning. Han var blevet en indesluttet, ordknap mand. Da han ved en fest hos broderen, tobaksfabrikant Chr. Bendixsen gav sig til at synge med på en sang, han havde kendt fra

sin barndom, udbrød hans kone:

»Det er første gang, jeg har hørt min mand synge«.

Redaktør M. Aaberg, Thisted Amts Tidende, der var med til festen, har skrevet om begivenheden og føjer til:

»Man forstår heraf, hvad det koster et menneske at blive revet ud af den åndelige jordbund, hvori det er opvokset, for derefter at henleve hele sit liv blandt fremmede, hvor alle de fineste spirer i sjælelivet kvæles af mangel på næring«.

Selv skrev Hans Ditlev Bendixsen i et brev hjem fra Holland under et besøg hos hans hustrus søster:

»Jeg er meget glad, jeg kom hjem. Det har været som en oase i ørkenen på min vandring gennem livet«.

På skibsværftet i Humboldtbugten fortsatte Hans Ditlev Bendixsen sit virke. I 1898 løb hans skib nr. 100 af stabelen – en firemastet skonnert, der var 173 fod lang. Endnu 13 skibe byggede han, inden han solgte værftet til et aktieselskab. Hans formue blev da anslået til en million kroner – et meget stort beløb på den tid.

Hans Ditlev Bendixsen følte sig træt og overanstrengt. Han længtes efter Danmark og ønskede at komme hjem igen. Det trak ud, da han førte sag om 20.000 dollars, som han havde tilgode i et skib.

Da der endelig var mulighed for at rejse, døde en søn af én af hans ungdomsvener – en kaptajn Hansen. Hans Ditlev Bendixsen rejste fra sin bopæl i San Francisco til begravelsen i Eureka. Her blev han syg. I løbet af 10 dage gjorde gulsot i forbindelse med en hjertelidelse ende på hans liv. Hans hustru nåede frem til dødslejet og plejede ham til hans sidste stund den 12. februar 1902. Han blev kun 59 år gammel.

I sine sidste timer talte han stadig om Dan-

mark, som han kun nåede at gense den ene gang. Han havde sin fødeby i tankerne og ønskede at hvile i Thylands jord.

Hans Ditlev Bendixsen kiste kom til Thisted den 8. maj 1902. Nogle dage senere kom hans enke til byen. Skibsbyggerens slægtninge havde på Søndre Kirkegård erhvervet et større grundstykke på 24 gange 36 fod. På dette sted blev bygget en gravhvelving.

Bisættelsen fandt sted fra Thisted Kirke lørdag den 17. maj. Sognepræsten, Jac. Hansen – fader til fru Marie Kramer, Jyllandsallé, Thisted – mindedes i sin tale Hans Ditlev Bendixsens usædvanlige løbebane og dvælede ved den store kærlighed, han trods de mange års ophold i Amerika havde bevaret for Danmark.

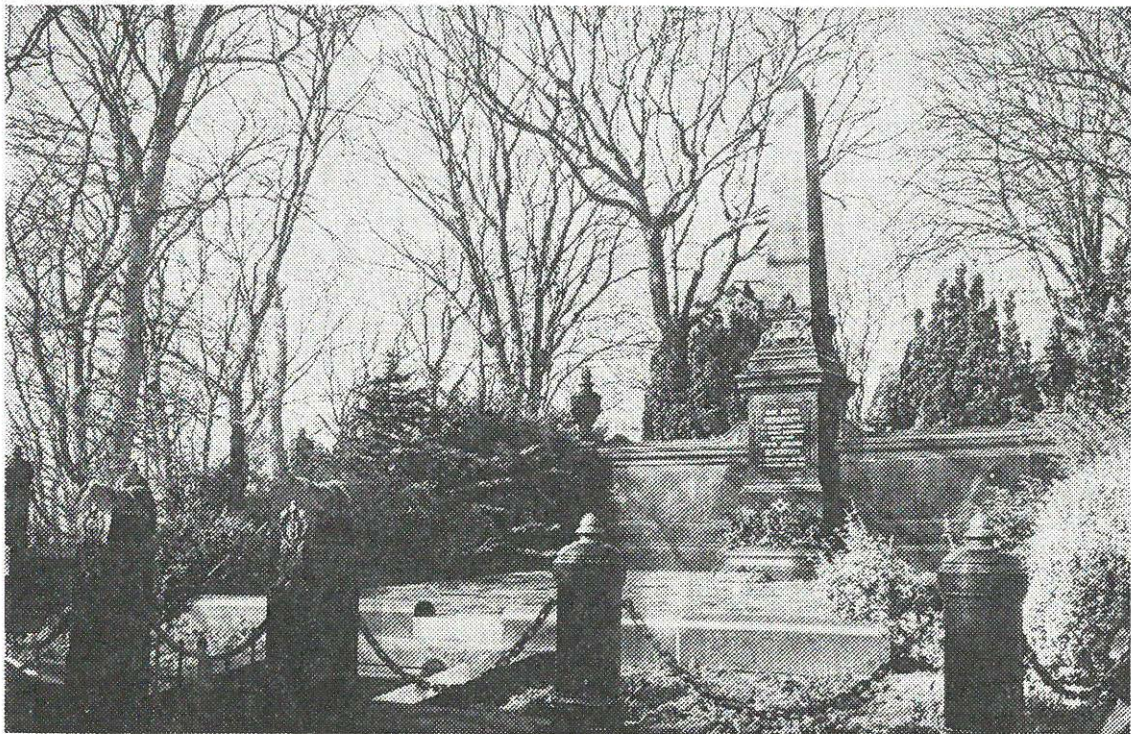

Der var ingen børn i ægteskabet, og der blev talt om, at Hans Ditlev Bendixsen havde betænkt sin fødeby med et beløb, som ville komme til udbetaling, når hans enke var død. Hun blev gift anden gang med en dansk-amerikaner, blev enke igen og levede videre.

Først i en alder af 101 år døde Emma Johanna Bendixsen den 4. oktober 1954. Da havde de fleste glemt, at hendes første mand havde betænkt sin fødeby. Den 22. november samme år kom medlemmer af familien Bendixsen til Thisted, og ved den lejlighed løftedes sløret for testamentet: 25.000 gulddollars var i 1902 henlagt til forskellige formål.

Hans Ditlev Bendixsen havde for det første tænkt på Dronning Louises Børneasyl i Thisted. For det andet på et museum i Thisted. For det tredje fattige børn i Thisted, for det fjerde unge mænds uddannelse og for det femte enker efter fattige fiskere. Til hvert af disse formål var afsat 5000 gulddollars.

Spørgsmålet var, hvad gulddollars var værd

Det store gravmonument på Søndre Kirkegård i Thisted blev leveret fra firmaet Hans & Jørgen Larsen i København. Prisen var 40.000 kr. Dertil kom bl.a. udgifter i forbindelse med opførelse af gravhvelvingen. – Den samlede udgift til monumentet, der stod færdig i sommeren 1903, blev på ca. 50.000 kr. Søjlen i midten bærer følgende indskrift: »Hans Ditlev Bendixsen * i Thisted 14. oktbr. 1842 † i Eureka Kalifornien 12. febr. 1902. Emma Johanna Bendixsen * i Emmerich 14. juli 1853 † i Alameda 4. oktbr. 1954«. Emma Johanna Bendixsen skænkede et legat på 14.000 kr. til Thisted Kommune. Til gengæld lovede byrådet at føre tilsyn med mindesmærket, at sørge for vedligeholdelsen og for friske blomster.

i danske penge. Den ordinære dollarkurs var omkring 7 kr. Efter den ville der blive et beløb på omkring 175.000 kr. ialt. En gulddollar stod i godt 11 kr., og familien Bendixsen mente bestemt, at arven skulle udbetales efter gulddollarkursen.

☆

Disse spørgsmål drøftede Thistedes daværende borgmester, Aksel Mikkelsen, med familien ved en sammenkomst på Hotel Aalborg. Familien var repræsenteret ved fabrikant Erik Bendixsen og frue, København, deres søn Hans Ditlev Bendixsen, opkaldt efter skibsbyggeren, og fabrikant Carl Ben-

dixsens datter, fru Lehmann, København.

Ingen vidste, at lang tids tovtrækkeri med amerikanske myndigheder skulle ende med, at arven blev afregnet efter ordinær dollarkurs og at der løb omkostninger på. – Til museet blev der således ikke 55.000 kr., men 32,600 kr. Taknemligheden over for familien var dog lige stor.

☆

I selskabet, der 22. november 1954 var på vej mod Søndre Kirkegård, sås foruden borgmesteren den daværende leder af museet i Thisted, P. L. Hald, og sognepræst Erich Jessen. Præsten havde ved sammenkomsten på Hotel

Aalborg citeret dette vers af den dansk-amerikanske præst, Adam Dan:

*Så langt, så langt rækker tanken frem
til gamle mor og mit barndomshjem.
Jeg ser de enge ved søens bred
og bøgeskoven og klinten med.
Og hjertet svulmed' og øjet blinker,
jeg sender moder min hilsen frem,
den gælder dig og mit barndomshjem.*

Døren ind til gravkammeret blev åbnet. De to mandlige medlemmer af familien bøjede sig og gik ind. De så på kobberkisten med sølvplader. De tændte lys i en stage. Så blev der gjort klar til den ceremoni, der skulle foregå denne dag:

En bronzearne med støvet af Emma Johan-

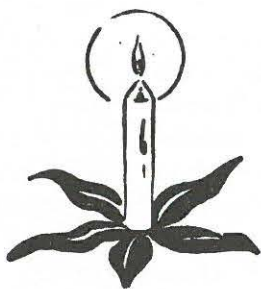
na Bendixsen blev båret ind i gravkammeret og sat ved siden af kisten med de jordiske rester af hendes mand. 22 år fik de at leve i sammen. 52 år var forløbet, siden døden skilte dem.

Sognepræsten læste fra Davids salme 103: »Min sjæl, lov Herren, og glem ikke alle hans velgerninger«. Borgmesteren talte om trofasthed mod hjemstavnen.

Med et vers fra Ingemanns salme »Dejlig er jorden« blev det markeret, at en livsbane var sluttet:

Tider skal komme,
tider skal henrulle,
slægt skal følge slægters gang.

Jørgen Miltersen.

»Jul i Thy« s første udgiver død

»Jul i Thy«s første udgiver, Georg Pors, døde i København 26. april 1979. Georg Pors var født 12. juli 1897 og blev således 81 år gammel. I sine unge dage var han i Frankrig i nogle år, bl.a. i Strasbourg og Paris. Han skaffede sig indtægter ved at sælge bøger og var statist ved operaen i Paris. Det var forklaringen på, at han kunne den franske tekst til mange operaer.

I 1924 slog han sig ned som boghandler i Thisted, og i september 1929 fik han blandt tre ansøgere bevilling til at drive Royal-Teatret. 1. januar 1937 afstod han boghandelen til Carl Balleby, men fortsatte med at drive biograf til 1970. Det følgende år flyttede han og hans hustru til København.

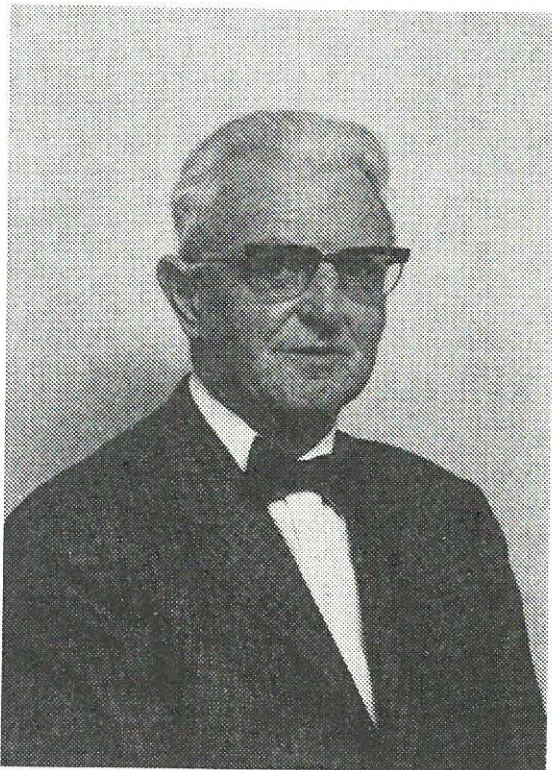
Georg Pors begyndte at udgive »Jul i Thy« i 1931. Ligesom senere udgivere var han også selv bidragsyder, bl.a. til den lokale »Blæksprøjte«. Blandt de medarbejdere, han knyttede til sig, var forfatterne Bertel Budtz Müller og Hans Bakgaard. Tegninger blev leveret af Axel Mathiesen og Carl Lundblad.

Georg Pors tog selv ud til kiosker og boghandler for at sælge »Jul i Thy«, og under besættelsestiden sørgede han for, at »Jul i Thy« blev et lyspunkt i mørket. Han fik benzintildeling, så »Jul i Thy« kunne bringes ud.

I omtrent 30 år stod Georg Pors som udgiver. Så overdrog han udgivelsen til C. Brunsgaard, der havde været redaktør af det social-

demokratiske blad i Thisted. I 1972 blev »Jul i Thy« overtaget af de nuværende udgivere, der ser frem til 50. årgang i 1980.

Jørgen Miltersen.

Georg Pors, født 12-7-1898, død 26-4-1979.

»Stille Bedste«

En fortælling fra sandflugtens tid i Thy, 6. afsnit

Af Mette Fastrup

– Skal vi rejse tilbage til Thy?

Kristine stillede Keld dette spørgsmål, da han i skumringen kom ind efter aftenmalkningen. Spørgsmålet havde været vendt og drejet mange gange i de tyve år, der var gået, siden den fremmede kone kom til dem over isen. Kristine havde aldrig kunnet glemme synet af konen, der fandt sine kendte ting i skufferne, og fandt sit hjem overtaget af andre mennesker. Den sindsformørkede kone, som pesten havde drevet fra stedet, kunne ikke finde ud af, at den lille pige i vuggen ikke var hendes egen. Hun blev ved at flytte barnet ind i spisekammeret, hvor dejtruget så blev brugt som vugge.

Keld og Kristine vidste ikke, hvad de skulle stille op med gæsten. Kristines mor prøvede at stille hende tilfreds med lidt huslig syssel hos sig ude på næsset, men konen ville være på gården hos de unge. Hun ville hjem, sagde hun. Hvorfor skulle hun ikke have lov at være hjemme? Det var jo der, hun havde sine ting. Og hendes lille pige ventede på hende. De øvrige, mand og drenge, som pesten havde taget, talte hun ikke om.

☆

Det var gamle Hermann, der dengang tog beslutningen. Nu måtte Keld køre til herredsfogeden og fortælle ham om sagen. Den lille

pige var dagligt i fare. Den fremmede kone tog hende op af vuggen, lagde så barnet fra sig, glemte hvor, og småsnakkede sig videre gennem huset.

Kristine havde ikke haft ro på sig. Hun kunne næppe forlade barnet i stuen, mens hun selv gik i køkkenet, når den gamle nusede utilregneligt rundt. Kristines medfølelse med den gamle var den eneste grund til, at hun ikke allerede var blevet sendt væk.

Det havde været et enerverende halvår, inden Keld kørte til herredsfogeden. Han sørgede for, at der kom en befordring ud for at hente konen. Hun blev kørt til det såkaldte tugt- og manufakturhus i købstaden. Stedet, hvor man dengang tog folk med sindets sygdomme i forvaring sammen med andre, der havde sat sig udenfor lov og ret.

Det havde været, som gik der en lysning over konens ansigt, da hun så hestevognen med de to øvrigheds personer komme skumpende ad markvejen. Nu kommer de nok for at jage mig væk, sagde hun, og smuttede ud for at gemme sig i laden. De havde mindet hende om mændene, der i sin tid hentede hendes døde og beordrede hende bort, langt bort, ellers ville pesten også tage hende.

Hermann listede ud og tog stille den gamle i hånden. Hun stod forknytt i en bås ved en af hestene. Hermann og konen var blevet gode venner. De havde ligesom et fællesskab

i deres alderdom og så måske i dette, at de begge sådan var kommet til gården. Konen lod sig føre ind i bryggerset, hvor mændene ventede sammen med den øvrige familie. De stod stille og vidste ligesom ikke, om de skulle tage affære, eller de bare skulle lade Hermann om sagen.

Hermann holdt fast i konens hånd, men hun rykkede mod stuedøren, han fulgte med. Den gamle ville bare se ned i vuggen til den lille pige. Hun fyldte mere i vuggen nu, end da den gamle kone for et halvt år siden første gang havde lagt hende i dejtruget. Konen tog forsigtigt dynen af barnet, mumlede lidt, lagde dynen på igen og lod Hermann føre sig ud af stuen, ud på gårdspladsen til det ventende køretøj. Hvad hun forstod og ikke forstod, er ikke let at sige. Hun havde mumlet så meget, men mælet så lidt i den tid, hun havde været på gården. Nu vidste hun imidlertid, at hun skulle køres bort. Det var en afsked for hende dette. Hun græd ikke, fortrak ikke en mine, steg stille op på vognen. De to mænd anbragte sig ved hver sin side af hende og så rullede de afsted. Langsomt gik det. Det duftede af harpisk og skovbund ved krattet henne i svinget ved søen. Det sydede af sommer. Sandet knasede under vognhjulene. Det blev ikke talt. Det gik stille afsted ad markvejen mod købstaden. En flok blishøns lå derude på søen, omtrent på stedet, hvor Keld havde hørt den fremmede kones råb på isen den vinterdag, hun gennem tågen kom til sit fordums hjem.

Dengang havde Keld hørt hende kalde. Nu skulle de ikke høre mere til hende på gården. Alligevel var det, som var hun stadig tilstede. Kristine havde mistet muligheden for nogen sinde at komme til at føle sig hjemme, efter at hun havde opfattet konens kærlighed til sine ting, efter at Kristine ved at se konen sammen med den lille pige, havde anet det

savn, den længsel, den ulykke, der havde sendt den fremmede kone bort fra hjemmet. Og så dette, at man ikke kunne tale med hende, ikke trøste hende, bare gå stille, være god ved hende og så hele tiden være i angst for, at konen på en eller anden måde skulle forgribe sig på barnet. Det havde været en streng vinter og et angstfyldt, uroligt forår. Nu stod man i den varme forsommer og så efter vognen. For første gang havde Kristine den dag spurgt Keld:

– Skal vi ikke rejse tilbage til Thy?

Spørgsmålet var blevet gentaget år efter år. Nu stod Kristine igen overfor Keld med spørgsmålet på læberne. Keld kendte hendes ansigtsudtryk, når dette kom på tale. Han vidste også, at det havde været sværere for hende at finde sig tilrette i det nye hjem, end det havde været for ham. Han havde set mulighederne i at få det lille landbrug på fode, at få bygningerne gjort brugbare, at få hold på de løsgående husdyr. Det var lykkedes for ham, syntes han selv og andre. Der så godt ud her nu. Der var også gået femogtyve år, siden han kom tilbage fra Thy med Kristine. Kristine derimod havde følt, at hver ting, hun fik mellem hænderne var til låns, at hun bogstaveligt tog fra andre, hver gang hun satte et måltid mad på bordet til sin egen familie.

Den følelse havde hun ikke kunnet slide af sig, selv om hun havde taget fat både ude og inde, selv om børneflokkene havde krævet hende helt. Et efterår for år tilbage var hendes mor på næsset og gamle farbror Hermann blevet revet væk af den samme febersygdom. Det havde været en stor sindsbevægelse og et stort besvær med to dødsfald og to begravelser indefor et par uger. Både i liv og død var det besværligt at måtte nøjes med et sandet hjulspor som forbindelse til folk og til kirkegård.

Da det atter var blevet forår, besluttede

Kristines bror sig til at tage en tur nordpå for at se til sandet, som han sagde. Da Kristines ældste dreng hørte om planerne, var han ikke til at stille med argumenter om, at man dårligt kunne undvære ham som hjælp derhjemme. Han ville med. Den midaldrende mand og hans unge nevø var som den øvrige familie af typen, der befandt sig bedst ved at havde tingene godt lagt tilrette. Sammen tog de mange afstikkere ud vestpå i den retning, hvor studedrifterne passerede forbi. De måtte tale med folk, der havde været nordpå, og som kunne give gode råd om rejsen. Til fods måtte de afsted, for hestene kunne ikke undværes.

Den ældste af de to, Kristines bror Martin, huskede sin tur med forældrene, genoplevede i tankerne alle genvordighederne da de for en god menneskealder siden begav sig fra det tilsandede bo i Thy til den pestramte, midtjyske egn. Han fortalte gang på gang den unge om, hvordan det havde været, hvor svært det havde været at forlade stedet deroppe i sandet, hvor besværlig rejsen havde været, hvor ulykkelig moderen havde været over at forlade sine ting og ikke mindst dvælede han ved afskeden med Kristine og Stille Bedste. De to mærkelige kvinder, den unge og den gamle, der absolut ville blive tilbage deroppe, selv om det for andre at se var med livet som indsats. Tagene var allerede dengang så tyngede af sand, at man ikke kunne vide, hvor længe de ville holde.

Det mærkelige møde med Keld hernede i det midtjyske blev vendt og drejet. Var faderen og han ikke truffet på hinanden, da de vandede heste ved et vadested, ja, så havde det hele forment sig anderledes.

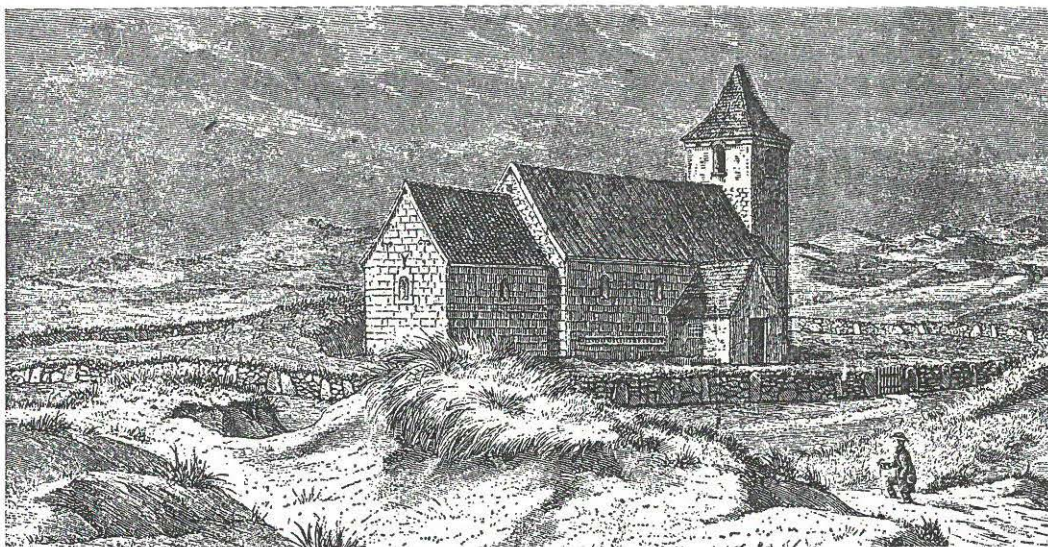

Keld lyttede til, mens erfaringer blev taget frem, mest erfaringer, der var hentet hos studedriverne derude vestpå. Endnu var det ikke lykkedes at træffe nogen, der kunne fortælle,

hvordan det så ud netop i Tveds. Men at sandets hærgen var standset, det vidste man. Naturens luner var jo uransagelige. Ingen kunne forklare, hvorfor sandet i perioder havde taget på vej som en ondsindet svøbe for hele egnen, hvorfor det somme tider faldt til ro, som for aldrig at rejse sig igen, og hvorfor det så en dag, man mindst ventede det, igen lod himmel og jord gå i eet. Ingen kunne forklare det. Men Keld vidste, hvordan det var. Sønnen kunne næppe huske enkelthederne, men hvad Keld og Kristine havde oplevet, blev efterhånden hans egen oplevelse. Der var det med møddingen, det jordnære problem, som gjorde det umuligt at blive. Det kunne med nød og næppe lykkes at slæbe foder til huse til de få kreaturer, der efterhånden havde været tilbage. Det blev slæbt på sluffer fra steder, hvor der endnu var lidt foder at finde. Men gødningen kunne man ikke få kørt fra gårde. Møddingen voksede og voksede. Efterhånden flyttede den helt ind på gårdspladsen og hobede sig op i læsiden tæt ved dør og vinduer. Hvad skulle man gøre? At flytte var efterhånden den eneste mulighed, bogstaveligt flygte for sandet og for en mødding. Da Stille Bedste og Kristine var blevet alene, og dyrene også var borte, blev selv møddingen til en klit, en nådig forvandling for to mennesker, der så at sige skulle leve i ly af den.

Jo, de huskede det tydeligt. Når Kristine pressede på med sit spørgsmål, om ikke de skulle flytte, kom Keld gerne med modspørgsmålet, om hun da ikke kunne undvære sin mødding længere. Kristine svarede, at hun ville tage forholdene, som de var, hvis bare de kunne komme tilbage. Meget måtte vel være forvandlet på den menneskealder, der var gået, siden hun og Stille Bedste blev hentet. Måske havde andre overtaget stedet, som de selv var kommet til en forladt gård. Meget kunne været sket, hvis det virkelig passede, at sandet var faldet til ro.

I tavshed, som man plejede at forrette en-

Tved Kirke. Tegning af professor J. Magnus-Pedersen 1875.

hver form for afsked, sendte man Martin og Søren afsted. Søren, der ligesom sin mærkelige morfar, den fremmede, kunne alt med sine hænder, havde fået vinteren til at gå med at lave solidt fodtøj til de to vandringsmænd. Han gik først og mest målbevidst ud ad gårdsleddet. Martin fulgte lidt nølende med. Spørgsmålet: hvornår de kunne ventes tilbage, blev hængende i luften.

Nu oplevede det midaldrende par, Keld og Kristine, sammen med deres børneflokk så en ventetid, sådan som Kristine havde oplevet sit livs ventetid sammen med Stille Bedste. Så rigeligt havde familien at tage sig til, nu efter at arbejdskraften var mindsket med to mand. Den ældste datter, Sidsel, opkaldt efter Stille Bedste, måtte gøre karls arbejde. Man så hende efter plov og harve over de stenede agre, med bare ben under sommerskørtet og sit mørke fremmedartede udseende. Hun var den eneste i flokken, der i sit ydre bar vidne om Stille Bedstes fjerne fejltrin. Også i sindet var hun lidt anderledes end de andre. Hun var fra lille et søens barn. Hun fiskede, satte ålekroge ud, røgtede ruse. Kristine havde vanskeligt ved at holde hende til de sædvanlige sysler. Det blev efterhånden til, at de

mindre drenge måtte hjælpe moderen inde, når hun havde hjælp behov. Sidsel befandt sig bedre efter vogn eller plov eller med båndens årer mellem sine hænder.

☆

Den dag, de to mænd var gået på deres pilgrimsfærd til sandødet i Thy, kom Sidsel til Keld og sagde, at de hellere måtte tage på søen efter drivtømmer. Der ville blive god brug for brænde til vinteren, nu da de selv måtte skaffe sig hver en pind. Det var ellers noget, morbroderen på næsset havde taget sig af. Kristine og de tre derhjemme havde travlt med kyllinger og rugenhøns. Og så var det sådan et dejligt vejr. De måtte hellere ro afsted med det samme — — —

Sidsel mindede så meget om sin mor. Keld kunne ikke rigtig modstå hendes bønner, og så var der det sidste års tid kommet noget skiftende og uimodståeligt over hendes sind. Idag var det en af de lyseste dage. Keld glædede sig til sejlturen med datteren. Den mindste af drengene kom springende ned mod bånden, en femårs fyr med sans for vandenes mystik. Han var lutter glæde, da han fik lov

at komme ned. Der blev tilmed talt om, at man skulle se at få en gedde til aftensmaden. Så blev der hentet grej og givet besked inde. Det var lige vejr til en tur som denne. Sivene i søkanten var endnu ikke så store, at de skjulte det drivtømmer, der gerne skulle med hjem for at tjene et lunende formål eller måske engang bruges til reparationer af udhusede. Det var småt med træer på egnen. Hvad der havde været af ældre træer var skovet eller gået ud. En ny generation af løvtræer var ved at skyde op i søkanten. Men det ville vare længe, før der var noget brugtbart at hente der.

☆

Sidsel var blevet lidt tavs, da lillebroderen havde fået lov at komme med. Nu havde hun forpasset en chance for alene at komme til at tale med faderen. Hun havde ellers en betroelse at gøre ham. Hun ville spørge ham til råds. Netop idag, da bror og morbror var taget ud på deres lange forskerfærd til Thy, var det vel tiden at lægge planer. Sidsel var en voksen pige med sin egen årgamle hemmelighed. Idag ville hun have indviet faderen i den, men lillebroderen sad der på toften foran hende og snakkede og snakkede:

– Får vi nu ikke snart den gedde? I sagde jo, at vi skulle ud efter en gedde.

Faderen roede. Det gik stiltfærdigt langs land, for at man kunne kigge efter tømmer, som havde revet sig løs langs den langstrakte sø. Stille åredrag og stille snak. Det duftede af sommer og søens frodighed. Rafter og stammer blev samlet op og fæstet sammen til en hel flåde, der blev trukket efter båden. Faderen måtte efterhånden lægge sine kræfter i årerne. Drengen var ikke tilfreds med, at flåden kom i vejen for hans geddeline. Han måtte opgive sin fangst. De fik ikke den gedde idag.

Om han ikke måtte blive sat i land, så han kunne løbe hjem og hjælpe moderen med kyl-

lingerne. Faderen syntes ikke om ideen, men Sidsel ivrede, at drengen da sagtens kunne løbe hjem. Keld opfattede hendes hensigt og bøjede sig:

– Men kom nu ikke i nærheden af tørve-mose eller vældhuller, var hans formaning, da drengen stak afsted på sine bare fødder.

☆

Sidsel syntes, hun havde så meget at fortælle sin far, ja, alverden at fortælle. Men hun kunne ikke rigtig komme igang. Og nu var de endda lige netop her, hvor det hele havde forandret sig for et års tid siden, ja, det var lige netop et år siden, for også dengang kunne man se åkandebledene på vej op gennem vandet. Netop som idag var de store, grønne blade at se i vandskorpen, da hun og Erland sejlede den tur, der havde ændret hendes tilværelse ved at forskønne den med forelskelseslyse skær.

Det var det, hun nu ville fortælle sin far. Hun ville også fortælle ham om solen, om lærkesangen og åkandernes knoppede hoveder på deres svajende stilke nede i vandet. Hun ville fortælle om sejlturen med Erland, og hun ville fortælle om, hvor spændt hun var på, hvornår han kom tilbage for at hente hende. Han havde i det mindste sagt, at han ville komme tilbage. Om da ikke også faderen troede på den unge mand, der havde været hos dem nogen tid, før han var taget afsted for at tjene sammen til en fremtid.

– Ja, det var jo et år siden nu. Og meget havde man ikke kendt til Erland. Han var fra en bitte ejendom inde mod købstaden, var kommet til søen for at fiske. De havde mødt hinanden af og til, Sidsel og Erland, først tilfældigt og senere efter aftale. Med Sidsels vane for livet på søen med kroge og garn havde det været let for hende at skjule deres møder for familien derhjemme. De havde også været så korte, de møder, men så skønne. Men nu måtte faderen sige, hvad han troede.

Om han troede, at Erland kom tilbage efter hende.

Keld så på sin unge datter. Som hun da lignede Kristine, da han selv havde været på langfart efter hende. Han vidste med sig selv, at sådan en pige kunne man ikke glemme. Med alvor over sit gode smil bekræftede Keld, at han delte datterens tillid til den unge mand. Selv om Keld kendte ham så lidt, ville han tro på ham. Erland skulle nok komme tilbage.

Sidsel lo en lille lykkelig latter. Hun lyttede til bølgerne klukken mod båden, lyttede til åretagene og sit hjertes unge, hurtige slag, mens hun lod blikket glide over mod de hvide birke ved den anden kyst. Det var derovre, Keld havde plukket en gæsling fra en af søkantens gråpile og havde ladet det lille duede frø glide ned bag hendes blusebryst. Det var den aften, da Erland havde lovet at komme tilbage efter hende.

– Så snakker vi ikke mere om det, sagde Sidsel til sin far. Ikke til nogen! Faderen nikkede:

– Det er vores hemmelighed. Indtil videre.

Det var mild aften, da Kjeld og Sidsel hjalp hinanden at fortøje båden og den brede flåde af drivtømmer. Tømmeret skulle på land i morgen. Det var noget af det første, der skulle gøres. Men nu måtte de ind. De havde været væk altfor længe. Kristine havde sammen med de halvstore børn måttet røgte til aften alene.

Som var det en skæbnens faste beslutning, at kvinderne i denne familie måtte lære at vente, sådan fortsatte Sidsel nu sin venten.

Hun gjorde det i større tryghed og større glæde, efter at hun havde fået talt med sin far om Erland. Nu delte hun sin fortrøstning med faderen. De så betydningsfuldt til hinanden over stegepanden med ål på det sene aftensbord, de havde et særligt blik til hinanden, når de siden mødtes under dages arbejde. De havde jo deres hemmelighed.

Den begyndte så godt, denne sommer. Den var mildere end de fleste, mere stilfærdig og forstående i sit vejrlig. Længe før Sct. Hans var græsset tjenligt til det første høslet. Men før man tog fat på det, ville Keld have stuehusets nordside tækket om. Det var endelig lykkedes for ham at få fat i en mand, der kunne hjælpe. Der var stadig så langt mellem folk på disse kanter. Det var endnu ikke glemt, at pesten for mange år siden havde sit ulmende arnested netop her.

Keld var på vej op ad stigen, da han tog sig til hjertet. Han blev næsten grebet af Kristine, der lige kom om hushjørnet med et mål foder til hønsene. Keld blev lagt ned i græsset. Han drog sit sidste suk, mens Kristine, børnene og den fremmede tækkemand stod om ham. Kristine knælede ned blandt kamilleblomsterne, mens hun lukkede hans øjne. – Dette havde hun prøvet før. Dengang var det Stille Bedste, der døde deroppe ved Vildsund. Også dengang duftede det af vild kamille.

Sidsel vendte sig stille og gik ned til båden. Nu var hun igen alene med sin venten.

Mette Fastrup.

Smil til de unge piger

Thi på det de sætte pris

Inger Bach Fjelrad fortæller om sin fars læreår hos købmand A. N. Kjærgaard i Thisted.

Dette lille glimt fra dagligdagen i en gammel købmandsgård fandt jeg forleden mellem nogle gulnede breve. Måske kan det fornøje en eller anden ældre Thistedborger, da købmandsgården er A. N. Kjærgaards forlængst nedrevne i Vestergade. På forretningens papir stod der fornemt: Telegram-adresse: Kjærgaard, Telefon nr. 38.

Sagens forhistorie er denne:

Min far, Johannes Jensen Bach – født i Vesløs 1877, død i Thisted 1946 – var fra 1. maj 1892 og de følgende fem år lærling hos A. N. Kjærgaard. Engang i februar 1892 præsenterede han sig for sin kommende principal medbringende de smukkeste anbefalinger fra sognepræst William Thomsen, Øsløs, og lærer L. C. Christensen, Vesløs.

Fra pastor Thomsen fandt jeg iøvrigt også en lille hilse ni anledning af, at far havde rekvireret en dåbsattest. Den slutter med disse bemærkelsesværdige ord:

»Gud i Vold, kjære Johannes! Beløbet kan Du sende mig i Frimærker«).

A. N. Kjærgaard skrev senere, at han »gav Johannes – Gutten fra Byen ved Vejlen – det ene velmente Raad efter det andet«, som »Ynglingen påhørte opmærksomt og med nedslagne Øjne, som det sømmer sig en ung og velopdragen Person«.

Om mester og lærling har kendt lidt til hinanden før samtalen, ved jeg ikke, men det er tænkeligt, da den 15-årige Johannes var søn af folketingsmand Jens Andersen Bach (1823–1907) i Vesløs – 13. barn iøvrigt. I hvert fald må der have været et godt forhold imellem dem, når A. N. Kjærgaard den 15. september 1892 gjorde sig den ulejlighed – eller fornøjelse – at opremse alle sine mange

Inger Bach Fjelrad, Strandparken 25, Århus, gift med fhv. domorganist, professor Georg Fjelrad, der var organist ved Thisted Kirke 1922–27.

Vestergade 1904. I bygningen i forgrunden til venstre, hvor Vesterstræde udmunder, var der ligtøjsforretning, nu kiosk. Derefter følger restaurant »Billigheden«, i dag Vestergade 62 tilhørende F. C. Frandsen. Så kommer A. N. Kjærgaards forretning, i dag Vestergade 60 tilhørende Carl Einar Møller. I det høje hus til højre har Køchs Nielsen drevet læderforretning og N. P. Nielsen købmandsforretning. Skolegade kommer lige efter det høje hus.

råd i noget, der betænkeligt ligner et rim- og rytme frit rimbrev. Uden på skrev han:

»Tilegnet min unge haabefulde Ven Johannes Bach«, og teksten er sådan:

*Naar Du ind i Butikken
træder Morgen efter Morgen,
skal Du først omkring Dig skue
for at se, om alt i Orden
er, og ikke noget ligger
slængt paa Gulvet her og der.
Se om Potter og om Pander,
som ved Bjælken pleje hænge,
endnu er paa deres Pladser.
Og om Grebe, Skovle, Forke
staa ved Væggen, som de pleje.*

*Dernæst skal Du Skuffer aabne
for at se, om de er fulde
af den Vare, som der være*

*skal udi den hver og een.
Hvis det ikke er Tilfældet,
gaa da straks didhen, hvor Varen
ligger, og fyld den i Skuffen.
Dernæst skal Du tage en Støvkost
eller og en liden Klud,
og med den Du renser Disken
for det Støv og Smuds, som mulig
har forvildet sig derop.*

*Naar i Orden i Butikken
alting er og intet glemt,
gaa da op udi Dit Kammer,
vadske Dig rent og børst Dig af,
for at Du, naar Kunder komme,
kunne tage mod dem, som
det sig sømmer en Betjent,
der i Handelslære stander.*

Naar da Kunder i Butikken

*har begyndt sig at indfinde,
skal Du imod alle være
meget høflig og opmærksom,
have et venligt Ord til alle
og et Smil til unge Piger;
thi paa det de sætte Pris.*

*Du skal ikke være bange
for engang imellem Svedsker
eller og et Par Rosiner
at gi'e bort til mindre Børn;
thi det er jo ej alene
Børn, men og Forældrene,
som vil fatte Godhed for Dig
ved en slig Opmærksomhed.
Du vil ogsaa derved gavne
baade Dig og Huset her.*

*Naar Du saadan Dig opfører,
skal Du nok faa megen Søgning
og blive afholdt af de fleste,
som Du vil faa med at gøre. –*

Den 15. september 1892.

For en ordens skyld bør jeg måske bemærke, at jeg er født i Thisted 1902, d. af Johs. Bach og hustru, Rigmor Bach f. Larsen (1878–1952). De to fandt hinanden i købmandsgården, hvor mor i slutningen af 90-erne lærte husholdning hos sin moster, fru Albertine Kjærgaard f. Thorn – købmand Kjærgaards første kone, der iøvrigt var søster til fru købmand Hillers, Store Torv. En tredje søster – min mormor – var lærerknoe i Onsbjerg.

Inger Bach Fjelrad.

Alle de brune frøstande

Det er overskyet, køligt. Høstmaskinerne larmer bag mig, hvor jeg sidder i bilen med ansigtet mod åen og en ivrigt fiskende dreng. Før sad jeg lidt henne ved diget i læ for vestenvinden, sad og så på alle de brune frøstande.

Så måtte jeg op og kigge efter min fisker. Han var pilet afsted med sin stang, med tasken over skulderen og »fluer« i hatten. Jeg havde set på hans lyse fangeransigt. Han havde lyst. Og det var en lyst.

Jeg så ham stikke af og satte mig med min røde tekande blandt de brune frøstande: vajende strå, store, stive skærme, smalle vejbred-lys og knopurten, der nu i sin bedagethed virkelig er blevet en knop.

Frø til alle sider. Også der, hvor mejetærskeren lægger sine skår.

Det ser så brugt ud altsammen, så forblæst og bøjet. De samme strå stod her i forsommeren, grønne og ranke, sammen med smørblomsterne. Da blev der også fisket med lyst.

Så kommer dagens højdepunkt. Plasken, sprællen, et lille råb, der skal varsko mig om den vidunderlige begivenhed.

En abborre, den hidtil største. Årets fisk nr. 62.

– Nu er der da ingen, der kan komme og sige, at jeg bare snakker om at fiske!

Åens vand glider forbi. Mejetærskeren gør holdt. Der er vist kludder med mekanikken. Stråene er lagt ned. Kernernes strøm minder mig om åens. Baller ligger bundtede på marken.

En kølig, blæsende høstdag. Men regnen udeblev. Ovre på den anden side af åen brænder de halmen af. Røgen lægger et forstemmende slør over det i forvejen alvorlige landskab.

Jeg kan høre min fiskers kast beroligende nær. Før jeg flyttede herhen i hans nærhed, oplevede jeg det angstens sug, der hører sammen med dybt, mørkt vand og en person, man ikke umiddelbart kan få øje på.

Jeg kaldte – og fik svar:

– Vi skal da ikke hjem allerede?

– Ikke endnu. Fisk du bare videre!

Atter lyst over et fregnet barneansigt.

De tusinde frøstande. De er blevet så forblæste, så brune. Og så var det netop dette, der var meningen med den hele blomstring. Det er nu, de skal bruges.

Mette Fastrup.

Udvandrerere fra Thy slog sig ned i Nebraska

Rejsen varede fra 14. februar til 1. marts i 1906

Det var én af overskrifterne i »Jul i Thy« 1978. Anledningen var, at en dansk-amerikaner, Herman Nelson, i 1961 havde skrevet i et brev hjem til Thy, at George Washingtons moder var en pige fra Vigsø af slægten Hvass.

En nærmere granskning tydede på, at George Washingtons moder hed Mary Ball, men at der kan have været en forbindelse til Thy, er ikke udelukket.

Arne Hall Jensen beretter i »Den dansk-amerikanske Historie« fra 1937, at George Washington – Amerikas første præsident – under et møde i Det skandinaviske Selskab i Philadelphia havde sagt:

»Den første stamfader, af hvilken min familie kan finde spor, kom fra Jylland omkring år 900. Det var en dansker ved navn Hvass«.

At dette drages frem igen i år, har sin særlige forklaring. Året rundt afleverer interesserede thyboer billeder og beretninger til »Jul i Thy«. I det materiale, som er indleveret i det forløbne år, var en beretning fra 1906, da en familie rejste fra Thy for at bosætte sig i Amerika. Beretningen var underskrevet Jensine og Herman Nelson.

Navnet forekom bekendt. En nærmere un-

dersøgelse viste, at beretningen var fra den Herman Nelson, der i 1961 havde skrevet hjem og fortalt historien om George Washington.

Herman Nelsons bedstefar var kommet til Thy fra Sjælland og blev kaldt Sjælland. Han blev gift med en enke, der havde annexgården i Tved. Da enken var død, blev han gift igen, og i dette ægteskab kom der fire børn: Niels Sjælland, Kræn Sjælland, Anne Maria og Lars Kr. Nielsen, kaldet Dommerby. Navnet stammer fra Dommerby ved Skive. Det fik familien på følgende måde: Da Herman Nelsons bedstefar var død, giftede hans bedstemor sig med Jens Jensen, der var kommet fra Dommerby.

Herman Nelsons far Lars Kr. Nielsen, var strandfoged i Hjørdemål Klit fra 1875 til sin død i 1899. Herman Nelsons ældste bror rejste til Nebraska i 1885 og kaldte sig Nelson. En yngre bror fulgte efter nogle år senere, og i 1903 rejste Herman.

Et par år senere rejste Herman Nelson hjem til Thy for at blive gift. Det skete i 1905, da han i Østerild blev viet til Kirsten og Jens Peter Andersens datter, Jensine. Jensine og Herman rejste nogle måneder senere til Amerika. De skrev dagbog, som de sendte hjem til familien i Østerild. Jensine skrev først:

»Jeg vil i dag begynde at nedskrive nogle oplevelser og indtryk af denne rejse. Det er først i dag, søndag den 18. februar, man har lidt ro og lejlighed dertil, da tiden har været optaget af dels at skifte tog og skib og dels af søsyge for mit vedkommende«, hedder det til indledning.

Herman og Jensine rejste fra Thisted onsdag den 14. februar 1906 og kom ud for deres første overraskelse i Hørdum: »Der ventede vi at se Kasper og få sagt farvel til ham, men han har rimeligvis sovet over«.

Kl. 4.28 om eftermiddagen kom de til Esbjerg, hvor Cunard Liniens agent, Hans Nielsen, kom og tog imod. »Vi drak kaffe på stationen og kom atter i toget ned til havnen. Her måtte vi vente lidt, blev synet noget af en doktor, vore billetter vist frem, vi kom om bord, men måtte vente noget efter nogle sjællændere, som var kørt en station forbi Esbjerg.

Vi fik så vore soverum anvist på skibet. Damerne i ét og herrerne i et andet. Vi sov temmelig godt, kun vækket af og til ved, at der kom nogle herrer ind og så til os. Det var vistnok for største delen svenskere, nordmænd og finner, der var med dette skib, der hed »la Cour«.

Jeg vågnede om morgenen den 15. februar og var helt godt tilpas, men jeg var næppe kommen i mit tøj, før det begyndte at kvalme, og jeg kom ved Hermans hjælp op på dækket og blev deroppe en tid, men da det ikke hjalp, kom jeg til sengs igen.

Kl. 6 eftermiddag kom vil til England og lagde til i Harwich.

Fredag den 16. februar.

Kl. 9 skulle vi køre med toget over England til Liverpool. Vi havde en smuk køretur. Det var meget kønne landskaber, noget lig Sjælland og Fyn. Kupeerne var lignende kupeerne på Thybanen. Dog var der udstoppede fjeder-

sæder ligesom på anden klasse hjemme. Toget gjorde kun et længere ophold, som var på en halv time, hvor vi kunne stå af. Ellers holdt vi kun, mens vi skiftede lokomotiv.

Kl. 4 eftermiddag kom vi til Liverpool. Ved banegården holdt der nogle store vogne, som kørte os fra stationen til et hotel, hvor vi straks fik suppe eller opvaskevand og noget kød, som var tg? Derefter fik vi anvist værelser, som var gode. Vi lå på stue sammen med en mand og en kone fra Sjælland, som kender onkel Kasper. Der er en hel del unge med dem, og det var selskabet, som glemte at stå af toget i Esbjerg. Det kostede dem 8 kr. at komme tilbage.

Lørdag den 17. februar

kom vi op kl. 6, men kl. blev henad 7.30, før vi fik frokost. Der var jøder og grækere, italienere og skandinaver, men de spiste hver slags ved borde for sig selv. Efter frokost fik vi vore billetter udleverede ude i gården og kom så på de store vogne igen, som kørte os ned til havnen. Her måtte vi atter vente en times tid på en dampfærge, som skulle føre os ombord på oceanskibet »Campania«, som på grund af de lave vande, som indtræffer kl. 6 om morgenen og varer til kl. 6 aften, havde måttet forlade havnen og lå for anker et stykke ude i fjorden.

Vi kom ombord kl. 12.30 og fik straks anvist værelser. Vi kom på stue sammen med førnævnte sjællandske familie, og jeg bestilte så ikke andet hele eftermiddagen end at gå omkring til alle, jeg kunne træffe, og gøre vrøvl, hvis ikke vi fik vor egen kahyt, som vi var lovet. I førstningen ville ingen høre derom, men da jeg havde vist dem brevet, som jeg havde fra agenten i Esbjerg, gav de lidt køb, og endelig kl. 7 fik vi lov at flytte ind i en 2 sengs kahyt.

Om aftenen fik vi god aftensmand. Kl. 9

gik vi til køjs og sov snart de retfærdiges søvn. Vi afsejlede fra Liverpool kl. ca. 4 lørdag eftermiddag den 17. februar«.

Søndag den 18. februar

lagde skibet ind til Queenstown i Irland og fik flere passagerer ombord og sejlede derfra kl. 10.

»Vi gik så ned i vor lille kahyt, og Sine ville så begynde den lovede rejsebeskrivelse, men fik kun en side skreven, før hun sagde:

»Kan det være muligt, at man kan sidde her og blive syg«?

Jeg sagde, at det kunne godt være, og vi gik så op. Der var en frisk vind, men vi sejlede langs kysten af Irland. Sine gav sig atter til at skrive og skrev, hvad I ser. Hun måtte så opgive, og jeg begyndte. Kl. 12 gik jeg ned at spise til middag. Sine havde ingen appetit. Jeg spiste suppe samt kød og kartofler. Da jeg kom op igen, var søsygen allerede ind-

trådt, og mange kastede op. Blæsten tiltog, og skibet gyngede slem.

Mandag den 19. februar.

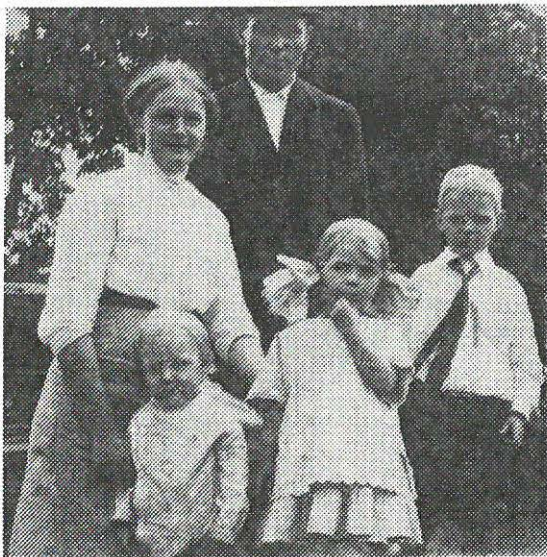
Vi stod ikke op. Sine var syg, og jeg havde ingen appetit. Der var stærk blæst og høj sø. Jeg stod op og spiste til middag og kastede alt det op, jeg havde spist. En af opvarterne kom ind med iscreme til os. Sine fik begge portionerne og syntes godt derom. Vi sejlede 520 engelske mil fra søndag middag til mandag middag.

Tirsdag den 20. februar.

Jeg stod tidligt op og fik frokost. Sine var noget bedre, og jeg fik hende til at stå op, da vejret havde lagt sig en del, men ved middags-tid slog det pludselig om til storm af sydvest, og sygdommen meldte sig igen. Aftensmad spiste vi ikke, da stormen var slem og skibet gyngede voldsomt. Fra mandag eftermiddag til tirsdag middag sejlede vi 498 mil.

Familien Nelsons hjem i Grand Island i Nebraska. Fotografiet er opbevaret af fru Jenny Therkildsen, Østerild, hvis far var en bror til Jensine Nelson.

Jensine og Herman Nelson med deres tre børn, Lars, Sarah og Norman. I kirkebogen fra Østerild har assistent på Landsarkivet for Nørrejylland, Henning Skov, fundet frem til, at Elise Jensine Andersen og Herman Nielsen blev gift den 28. november 1905. Elise Jensine var født 1. marts 1885, datter af mekaniker Jens P. Andersen og hustru, Kirsten Jensen. Kirkebogen fortæller endvidere, at Herman Nielsen af Great Falls, Montana, Nord-Amerika, var født i Hjardemaal Klit 23. januar 1880, søn af strandfoged Lars Kr. Nielsen (Dommerby) og hustru Kaspara Larsen Djærnæs.

Onsdag den 21. februar.

Vejret blev lidt bedre i dag end i går, og Sine har ikke været syg, siden dagen brød frem, men kan dog endnu ikke være oppe. Vi fik suppe, kød og kartofler i dag til middag og fisk til aftensmad. Vi fik iscreme til dessert til middag i dag, og opvarteren, som jeg gav drikkepenge i går, kom ind med en dobbelt portion til hver af os bagefter. Vi sejlede kun 448 mil fra i går middag og til i dag middag grundet på den stærke storm.

Torsdag den 22. februar.

Det blæste ikke så meget i morges. Jeg er rask og har god appetit, men Sine kan ikke rigtig komme til hægterne. I aften fik vi stegte sild til aftensmad, og jeg bragte Sine en rigtig stor fed sild, kartofler samt brød og et glas mælk,

som er god. De har det i kander som mejerispande, der står i is. Da jeg var færdig med at spise, ville jeg ned at se, om Sine ønskede mere, men da jeg kom derned, var hun i færd med at kaste op, hvad hun havde spist. Vi har sejlet 475 engelske mil i dag og har lidt over 500 tilbage. De siger, at om vejret bliver godt, kan vi komme til New York lørdag morgen kl. 8.

Fredag den 23. februar.

Jeg vågnede ved, at jeg ikke kunne ligge i sengen uden at holde fast med begge hænder. Jeg stod så op for at se, hvordan det stod til. Den ene sø rullede hen over hovedet af os efter den anden, og man vidste næppe, enten man skulle gå på gulvet eller på en af siderne.

Opvarterne begyndte at dække bord, men vandet trængte ind alle vegne og gennemblødte dem lige til skindet. To af dem ville hjælpes ad med at sætte en sæk kartofler op på et bord, men de satte den helt over på den anden side, og idet de bøjede sig, fik de en hel masse vand ned over sig, som kom ned gennem en luftskorsten. Nogle luger over lossehullet, hvor de opbevarede posten, blev revet af. Så måtte de stoppe maskinen og dreje lidt af for vinden for at få det repareret. Vi andre fik så lov at spise nogenlunde i ro. Sine sagde, at det nok var for hendes skyld, da hun ellers intet kunne have spist. Stormen blev ved at rase. Vi fik middagsmad kl. ca. 1. Jeg fik to portioner, og vi spiste dem i vort kammer. Ved siden af lå der en svensk kone, som havde tre børn med, og hun kaldte på mig, da jeg bragte vore tallerkener tilbage og bad mig hjælpe hendes børn med at få noget at spise, da de intet havde fået, og hun var selv for syg til at hjælpe dem. Jeg tog dem så med ind og gav dem mad.

Damperen lå stille, mens vi spiste i vor spisesal, og det gik nogenlunde. Bordet blev kun dækket én gang. Resten spiste i deres kahytter. Men i den anden spisesal længere fremme i skibet, hvor alle de unge mænd var, der dæk-

kede de igen, og ligesom de havde fået alt i orden, og folk skulle til bords, var skibet også blevet færdig til at sejle igen, og det tørnede så pludselig over på den ene side og rensede fuldstændig bordene for alt, hvad der hed spisevarer og stentøj. Hen på eftermiddagen ville jeg atter ind på spisestuen og se, hvordan sagerne stod. Da jeg kom derind, havde alle opvarterne sat så pænt på borde og sad nok så hyggeligt og spiste. Men skibet begyndte atter at slå nogle ordentlige slag, så alle talerkener begyndte at glide fra dem, og medens de så stod og holdt dem med begge armene, tørnede det pludseligt voldsomt over mod den ene side, hvor de sad, så de fik det hele udvendig i stedet for indvendig. Stormen blev ved at rase. Noget af tiden sejlede vi, og til andre tider holdt vi stille.

Lørdag den 24. februar.

Jeg stod tidligt op i morges, og det var forbavsende at se. I aftes gik bølgerne så høje som huse, og i dag stod havet i et spejl så langt øjet kunne række. Vi skar gennem søen med en fart af 550 mil pr. døgn. Nu gjaldt det om at komme ind før middag, da vi ellers næppe kommer i land i dag. Kl. 11 øjnede vi land og fik snart efter lods ombord, og da vi kom lidt længere ind i fjorden, fik vi amerikanske læger og politi ombord og måtte alle passere lægen. Først kl. 2.30 lagde vi til ved kajen, og første klasses passagerer gik straks i land. Derefter anden klasse. Vi fik ordre til at vente til i morges.

Søndag den 25. februar.

Vi stod op i god tid for at være færdig til at gå i land. Efter at have pakket vore sager sammen og spist frokost, gik vi op på dækket og kom efter en tids forløb i land i et pakhús, hvor vi måtte finde vore kufferter og bringe dem hen til en plads, som bar samme nummer, som vi var mærket med. Her fik vi rebet løst af og låget åbnet, og toldereren kom og ransagede det hele fra øverst til nederst ved

begge ender af kufferterne, men uden resultat. Nu gjaldt det så om at få det lagt til rette igen. Det var ikke så let, men vi fik en 3-4 mand op at stå på låget. Så fik vi da lukket og rebet om. Nu måtte vi vente, til kufferterne kom ombord på en færge, som sejlede os til Ellis Island, en lille ø, hvor alle emigranter kommer hen og får papirerne undersøgt og får billetter. Her måtte man opgive, hvor mange penge man havde, og hvor vi skulle hen. Da vi kom til New York skulle vi vente i 4 timer på toget. Det var et uhyggeligt rum, og så det virvar af folk fra alle mulige nationer – skandinaver, polakker, jøder, englændere, irlændere, finner, italienere, franskmænd og tyskere – kort sagt alt muligt krasselværk. Omsider kom toget, og disse her stormede ud værre end vilde dyr. Vi tillige med nogle dansk-amerikanere og flere civiliserede mennesker holdt os tilbage, til sværmen var kommen ind i toget, så fik vi en vogn for os selv og fik sat os til rette. Her skulle vi opholde os til kl. 10.30 mandag aften, og nu var kl. 7 søndag. Vi sov lidt af og til, men der var ikke megen ro.

Mandag den 26. februar.

Vi opholdt os hele dagen i jernbanevognen og der skete intet nævneværdigt. Det var et smukt landskab, vi kørte igennem. Dagen gik med at se på landskaber, spise og drikke kaffe. Vi kom til Ohio City kl. 10.30 aften, hvor vi tog afsked med vort rejseselskab, som skulle til Chikago. Vi skulle til St. Louis. Vi kom ind i et uhyggeligt hummer, men så gik Herman over på et hotel og fik at vide, at vi kunne bo dér for 75 cent, hvorefter vi straks flyttede derover tillige med tre danske »klører af dem, der hverken er dreng eller kæel«.

Tirsdag den 27. februar.

Kom så atter i toget til St. Louis sammen med de før omtalte folk – jøder, grækere og østri-gere og nogle svenskere. Kl. 5.30 kunne vi øjne St. Louis. Vi kørte og holdt og kørte

igen, thi der er så mange baner både på langs og på tværs. Endelig kom vi ind på den store 3 etagers bro, som forbinder vest og øst St. Louis. Det var storartet at passere over denne bro med udsigt over byen, men bag efter kom vi ned gennem en tunnel under byen – rigtig et beskidt hul, men det gik, og 5 minutter senere holdt vi, så vidt jeg ved ved verdens største passager-jernbanestation.

Det er en storartet bygning med dame- og herreværelser, barber og vaskeværelser, hoteller og lignende. Uden for stationen er der plads for nogle og tyve tog side om side, og alt dette er dækket af et eneste stort glastag, som bæres oppe af svære stålbuer. Vi tog fra St. Louis mod Omaha kl. 10.10 aften og kom til Kansas City kl. 7 næste morgen.

Onsdag den 28. februar.

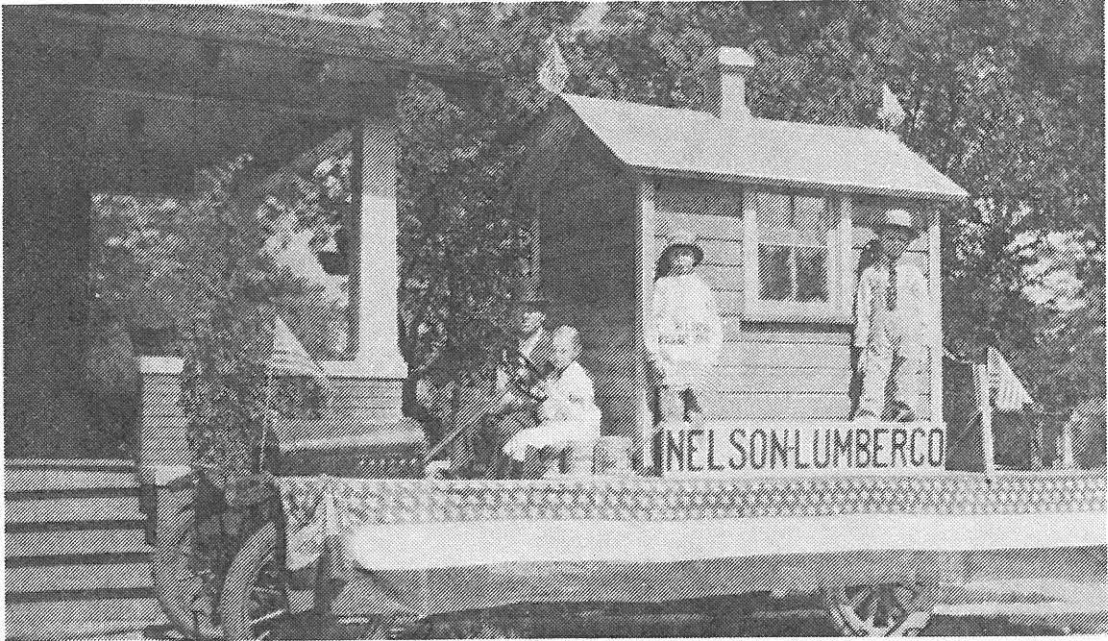
Her traf vi den unge mand fra Thisted, som ville have rejst sammen med os, men som rejste 14 dage før os. Han havde været 17 dage

på Atlanten og ligget en uge over i England og ventet på skib. Kl. 9.45 formiddag rejste vi så videre og kom til Omaha kl. 5.35 eftm. og måtte vente her til næste dags eftermiddag kl. 3. Vi gik så hen på et hotel og bestilte værelser til os og de danske drenge, som Herman betalte for. Vi gik snart i seng, og drengene gik en tur i byen. De skulle med tog næste morgen kl. 6. Herman stod op for at få dem sendt afsted, men da han skulle have sine penge, havde den ene tabt sin pung, som han havde haft i sin overfrakkelomme. Vi var en tur ude i byen om formiddagen, og efter at have spist til middag og gjort os færdig, gik vi til banegården og rejste videre ad Stromsburg til. Vi skiftede tog et sted og nåede Stromsburg kl. 8.35 aften – altså torsdag den 1. marts. Det øsregnede, men Jens Peter var her på stationen med en lukket vogn og kørte os lige til huset. Vi spiste til aften og gik til sengs, og så ender vor rejsebeskrivelse. Vi beder læserne undskylde mang-

Herman Nelson var entreprenør og bygmester, byggede møller og tog sig af alle slags specielt arbejde, fremstilling og salg af tømmer, fremstilling af vinduesrammer, døre, lister, fyldninger og paneler. Trapper var hans specialitet, og han virkede som glarmester.

Herman Nelson deltog i fagenes fest i Grand Island i 1917. Med sine tre børn og deres hus kørte han rundt og reklamerede for Nelsons tømmerhandel.

lerne og den dårlige skrift, da vi ikke har haft god tid eller lejlighed til at skrive.

Jensine og Herman Nelson.

Efter den besværlige rejse bosatte de sig i Nebraska. Skønt der var langt hjem til Thy, drog de to gange ud på den lange rejse til deres fædreland – i 1912 og i 1921. Ved brevsveksling bevarede de kontakten med hjemegnen. I et brev til Thisted Amts Tidende i 1961 fortalte den da over 80-årige Herman Nelson således, at en dattersøn var ansat ved bladet »The Denver Post«, og en datterdatter var forlovet med redaktøren af et andet blad i Nebraska.

Jensine Nelson døde i Grand Island den 17.

august 1955. Herman Nelson døde samme sted den 21. maj 1965. Deres efterkommere har stadig kontakt med danske slægtninge, og Herman Nelsons brordatter besøgte Thy, da hun var lærerinde for amerikanske soldater i Tyskland.

Lærerinden, der rejste fra Tyskland til Thy for at besøge slægtninge, var blandt andet hos Marie Kaspersen i Tømmerby. Siden har en datter af Gustav Kaspersen, Lene, besøgt en række familiemedlemmer i Nebraska.

Over to menneskealdre er forløbet, siden oceandamperen i 1906 kæmpede sig over Atlanten med Jensine og Herman Nilson ombord. Men der går stadig tråde tilbage. Deres efterkommere sender julehilsener til nye generationer af familien i Thy.

Jørgen Miltersen.

Mit træ

Af Mette Fastrup

*Der står et træ i en søkant et sted,
en el med krogede grene,
den lister jeg hjem og sætter mig ved
i skumringen helt alene.*

*Min tanke har gæstet træet så tit,
nu står jeg her ved dets rod,
en frønnet stub, der har døjet sit,
men med anemoner ved fod.*

*Her har jeg kendt både stille og storm,
både fryd og ordløs klage,
før livet endnu rigtigt tog form,
mens tid endnu måltes i dage.*

*Dengang jeg sad ved mit løvrige træ,
var horisonten så vid.
Trods regn og rusk var jeg lunt i læ
og glemte, at alt har sin tid.*

*Grøn er nu stien, hvor dengang jeg stod
på et sort og fasttrampet spor,
og vildsomme vækster vil fange min fod
på min færd over barndommens jord.*

*Der stod et træ i en søkant et sted,
nu er der en stub tilbage,
den lister jeg hjem og sætter mig ved
idag som i kommende dage.*

fra det gamle album

For godt et halvt hundrede år siden blev en fotograf anmodet om at aflægge besøg hos skræddermester P. A. Sørensen, Bredgade 21 i Hurup, nu 116. Resultatet blev dette billede, som har fundet vej til »Det gamle album« fra Herning. Skræddermester Sørensen og fru Else havde fire børn: Elly, Marie, Ove og Marinus. P. A. Sørensen døde i 1935. Året efter, da sønnen Marinus var fyldt 18, overtog han forretningen og drev den til engang i 50'erne. Marinus Sørensen er nu modellør på en konfektionsfabrik i Odense og bor på Thujavej 42, Fruens Bøge. Elly driver boghandel på Vesterbro i København. Marie og Ove bor ligeledes i København. Billedet er sendt fra grosserer Peter N. Johannesen, Monradsgade 2 A, Herning. Hans mor var søster til P. A. Sørensen.

fra det
gamle
album

Alma Kristensen i Agger har fået dette billede af sin far, Joseph Pedersen, født i Jestrup i 1882, bosat i Bedsted, død i 1943. Han var med til at anlægge den 54,4 km lange bane Thisted-Fjerritslev, åbnet 18. november 1904, nedlagt fra 1. april 1969. Den arbejdsstyrke, der ses her, er dog muligvis i gang med reparationsarbejder på Thybanen Thisted-Struer. Hvem kan se, hvor det er fra? Nr. 2 fra højre i midterste række med sort hat er Joseph Pedersen.

Tørvearbejdere holder hvil ved Moselund i Bedsted. Nr. 6 fra højre er Joseph Pedersen, Bedsted, der døde i 1943. Billedet er fra hans datter, Alma Kristensen, Agger.

Dette hus i Tvolm — Gammel Ydby eller Ydbylund, som det kaldtes i gamle dage — blev beboet af skræddermester Ole Severin Sørensen, født 23. oktober 1859, død 21. september 1929. Fra venstre sønnen Peter, der senere blev skræddermester i Hurup, husets ejer, O. S. Sørensen, datteren Hansine, senere fru Johannesen, Ydby St., datteren Laura, senere fru Nørskov, først bosat i Thisted, senere i Struer. Yderst til højre en lejer, Lise Josephsen og hendes datter. Billedet er fra grosserer Peter N. Johannesen, Monradsgade, Herning, som oplyser, at huset i dag har nr. 310, Oddesundvej.

fra det gamle album

En af de elever, der gik i den nu nedrevne Hørdum Skole i 1927, var Kr. Højbjerg, Thorsvej 15, Koldby, og han er i stand til at huske navnene på alle: Forreste række fra venstre: Gerda Fink, Irma Madsen, Nina Jensen, Helga Pedersen, Erhardt Jensen, Meta Madsen, Niels Pedersen, Olga Olsen, Otto Nielsen, Marie Louise Larsen, Frederik Pedersen, Eva Larsen, Henry Nielsen, Inger Olsen, Karen Højbjerg, Else Christensen, Gunhild Larsen, Gerda Heskjær, Maja Pedersen, Helga Andersen og Mary Thomasen. 2. række: Knud Nielsen, Ole Olsen, Jens Søndergaard, Henry Pedersen, Herman Pedersen, Emmanuel Olsen, Verner Dommerby, Verner Larsen, Karl Kr. Nielsen, Marius Andersen, Jensine Munkholm, Johan Møller, Steen Larsen, Klara Peitersen, Lis Christensen, Hilda Munkholm, Mary Poulsen, fru Karen Louise Larsen med Aslaug, førstelærer Chr. Larsen med Kirsten. 3. række: Harald Andersen, Karl B. Kaagaard, Einar Kjærgaard, Robert Munkholm, Holger H. Jensen, Daniel ?, Arne Møl Christensen, Katrine Svalgaard, Thea Andersen, Ove Kaagaard, Birgitte Pedersen, Anna Haagaard, Helga Larsen, Thea Olesen, Margrethe Jensen og andenlærer Søren Lind. 4. række: Thyra Overgaard, Ellen M. Bangsgaard, Arnold Bangsgaard, Aksel Poulsen, Aksel Olsen, Kaj Tolstrup, Thomas Mikkelsen, Kr. Højbjerg, Helga Krogsgaard, Johanne Bertelsen, Emmy Jensen, Elna Poulsen, Ester Krogsgaard, Anna Thomasen, Anna L. Christensen, Elin Holmgaard, Niels Sten Larsen, Gustav Johansen, Marie ? med Kamma Larsen. Bageste række: Siliam Jensen, Henry Andersen, Hans A. Bertelsen, Karl Chr. Munkholm, Holger Olsen, Elly Olsen, Margrethe Olsen, Aage M. Hansen, Aage Andersen, Laura Højbjerg, Ellen Mikkelsen, Ester Tolstrup, Anna Munkholm, Karen Madsen, Maren Svalgaard, Niels P. Vestergaard og Søren Overgaard Nielsen.

Fra »Østergårde« i Handrup omkring 1905. I følge oplysninger fra Kirstine Pedersen, Vestervig, er manden til venstre gårdens ejer, Poul Østergaard. Ved hans side hustruen Marie, datter af gårdens tidligere ejer, Peder Chr. Madsen. Derefter Sine (en søster til Marie Østergaard), døtrene Anna (nu Vilhelmsminde ved Bedsted) og Karen. Derefter andenkarlen Chr. Pedersen (senere Fuglsang ved Bedsted), førstekarlen Frederik Andersen (gift med Karen og bosat i Oksnebøl), Chr. Østergaard (civilingeniør i Amerika) og daglejeren Thomas Kristiansen (senere Horsfeldt). Chr. Østergaard bor 1480 South Shore Drive, Erie, Pennsylvania. Han driver et stort ingeniør- og entreprenørfirma, stod for opførelsen af Den danske Ambassade i Washington og for den danske stand på verdensudstillingen i New York i 1964. Østergaard ejes i dag af Egon Jensen.

Fra Kongebesøget i Vorupør d. 6. Aug. 1908. Åresporten ved Mølen.

Da Vorupør fik besøg af kongefamilien den 6. august 1908, havde fiskerne rejst en dekorativ åresport ved mølen. Mellem masterne på to både var spændt fiskegarn, og flagene vajede. Kongefamilien var kl. 10 kommet sejlende til Thisted med »Dannebrog«: Kong Frederik VIII, dronning Lovisa, prins Gustav og prinsesse Dagmar. Frederik VIII døde i 1912 og fulgtes af sin ældste søn, Chr. X, dronning Lovisa døde i 1926, Gustav i 1944, Thyra i 1945 og Dagmar, der var gift med hofjægermester Jørgen Castenskiold, i 1961.

fra det
gamle
album

Johannes Mejlhof, Vangså, har sendt dette billede til Jul i Thy. Han oplyser, at det er fra Søvang Teglværk ved Bedsted omkring 1928. I forreste række fra venstre sidder Peter Stokholm Jespersen, Simon Peter Hansen, Peter Kiel Andersen, Anders Madsen, Cenius Pedersen, Emanuel Poulsen og Henrik Jespersen. I bageste række står teglmester Gustaf Karlsson, Christian Berg Gregersen, Laurids Skaarup, Niels Larsen, Markus Dam, Martinus Andersen, Christian Madsen og Christian Andersen

At gamle billeder har stor værdi, fremhæver Else Marie Tolbøll Mouritsen, Rådmandsvej 17, Hørsens, i bogen »Minder fra min barndom og ungdom«. Hun er født 25. juli 1895 på et husmandsbrug midt i Nors, datter af Jensenius Tolbøll og Jensine Kirstine, f. Jensen. I mindebogen fortælles om forældre, søskende og mange andre, om begivenheder i de første femogtyve år af dette århundrede, om et ophold på Vestbirk Højskole, om tiden som økonoma på Fjerritslev Sygehus. Sin 30 års fødselsdag fejrede hun som husbestyrerinde hos Jens Vestergaard, Diggård, Nors. I den dupligerede mindebog på godt hundrede sider findes dette billede af den 13-årige Else Marie, der som 80-årig skrev: »Min mor var kommet til at tænke på, hvor meget det var værd at have et billede. Vi havde et af far fra tiden omkring, da de blev gift. Det fik hun forstørret og hængt op hjemme i stuen. Men så kom hun til at tænke på, at hun jo også kunne dø, og hun havde aldrig været fotograferet. Derfor tog hun mig med til Thisted, og vi blev fotograferet første gang samme dag. Så kunne børnene dog få et billede.«

En veteran fra 1864, gartner N. M. Nielsen, var i sin tid formand for Fløvlev Vaabenbrødreforening og fanebærer. Han var tidligere bosat på »Hvidbjerglund« pr. Thisted. Da han fyldte 80, kom han på postkort med vers på bagsiden:

Ej altid er vort liv så skjønt,
 ej altid er hvert træ så grønt,
 skjønt gartner, ej altid danset på roser.
 Medgang, modgang har jeg prøvet,
 i livets skole er jeg øvet;
 takker Gud for sundhed, hukommelse og humør,
 håber mig følger, til jeg dør.
 Danskens vej til ros og ære,
 sandhed og ret mit mål skal være,
 uden stok og paraply,
 til fods at vandre fra by til by,
 god mad at tygge
 en god cigar at tygge;
 men ej forglemme salmen:
 Lær mig, o skov, at visne glad
 som sent i høst dit gule blad.
 Leve i dag, som skulle dø i dag
 og leve i dag som skulle leve alle dage.
 men glider jeg, lad mig dog ikke falde;
 jeg er jo 80 år, hvo ved, om de 90 jeg når
 lever, og svundne tider erindrer.
 Lever, og tænker, hvad fremtiden bringer,
 et godt humør og en god samvittighed
 er en god medicin
 til et godt helbred og en høj alder.
 Herre! Tilregn mig ikke min synd,
 men af din nåde salig fred efter døden.

**fra det
gamle
album**

I Jul i Thy 1975 var der et billede af konfirmanderne i Snedsted vinteren 1950. Fru Marie Hansen, Snedsted, har fundet frem til navnene: Forreste række fra venstre Elisabeth Thomsen, Elsted, Inga Kappel, Aarup, Aase Thomsen, Ellen Møller Jensen, Ellen Enevoldsen, Paula Olesen, Ellen Thorgius, Birthe Pederen, Marianne Bojsen, Erna Thorgius og Aase Nielsen. 2. række: En ukendt, Karen Olsen, Beersted, Ella Olsen, Mogens Madsen, Beersted, Gerda Christensen, Elsted, Thomas Thomsen, Ebba Larsen, Gjersbøl, Peter E. Hansen, Johanne Larsen, Aarup, Ingrid Andersen, Aarup og Bente Andersen. 3. række: Alfred Johannesen, Aarup, Erik Kristensen, Elsted, Børge Christensen, Gjersbøl, Holger Bojsen, Verner Sørensen, Gjersbøl, Poul Gregersen, Henning Thomsen, Knud Erik Andersen og Jørgen Andersen. Bageste række: Robert Yde, Gjersbøl, Villy Christensen og Villy Jensen, Todbøl. Hvor intet andet er anført, er bopælen Snedsted. Yderst til højre Emil Gregersen, der var sognepræst i Snedsted fra 1922 til 1963. Han døde i København 10 år senere.

Kongelig kammersanger Einar Nørby fortalte til Jul i Thy 1978, at der i hans barndom var store træer i Vestergade. Dette postkort beviser det. Det er sendt 7. oktober 1909 fra Ejnar Olesen til Emil Christensen hos isenkræmmer Brandt, Fjerritslev. Fotografen har stået ud for Møllevej og rettet apparatet vestpå. Umiddelbart efter det sidste træ ligger Vestergade nr. 56 — Emil Christensens barndomshjem.

Hundborgvej i Thisted har set sådan ud. Hvem kender personerne? Billedet er indleveret til Thisted Marskandiserforretning, Storegade, som har overladt det til Jul i Thy til nærmere granskning blandt vore læsere.

fra det
gamle
album

Madsine Taabel gav dette billede til isenkræmmer Knud Mortensen, Thisted. Hun boede Nørregade 55 i Thisted, inden hun kom på Alderdomshjemmet Kristianslyst, hvor hun døde den 12. september 1973 i en alder af 87 år. Om Madsine Taabel selv er med på det fine fotografi, taget af Th. Ellemo, Thisted, vides ikke, og det er et spørgsmål, hvor de mange fint påklædte damer stillede op til fotografering. Hvem kan hjælpe med besvarelsen?

Slagteriarbejdere »piller hoveder af« på Koopmanns Slagteri i Thisted omkring 1930. Da fotografen skulle trykke af, morede Emil Hillerup sig med at stikke et svinhoved hen foran Chr. Sørensen, men var ikke helt heldig med at få det placeret. De øvrige er Johan Mainz, Martinus Eriksen, Chr. Madsen, Laurids Christensen, Nikolaj Hillerup, Jørgen Tøttrup, Helmuth Mikkelsen, Ths. Smed Christensen og Andreas Jensen. Billedet er fra fru Johanne Marie Mainz, Grønningen 7, Thisted. Hendes mand var i 30 år på Koopmanns Slagteri, oprettet 1899, nedlagt 1953, derefter på Thisted Andelsslagteri i 13 år. Han døde i 1975, 76 år gammel.

I Jul i Thy 1978 blev fortalt om Kirstine Bro og Wilhelm Wachs, der ventede trofast på hinanden i 36 år. Siden er dette billede dukket op — taget på deres bryllupsdag den 16. august 1957. De traf hinanden, da Kirstine Bro i 1921 var på besøg hos en kusine i København, blev forlovet, men hendes forældre modsatte sig forbindelsen. Da moderen som den sidste af forældrene var død, rejste Kirstine Bro fra Thisted til København og spurgte Wilhelm Wachs: Vil du stadig have mig? Han sagde ja, flyttede til Thisted og giftede sig med sin ungdoms elskede. Omtrent 12 år fik de sammen. Han døde i 1969, hun i 1978. De er begravet på Nors Kirkegård.

**fra det
gamle
album**

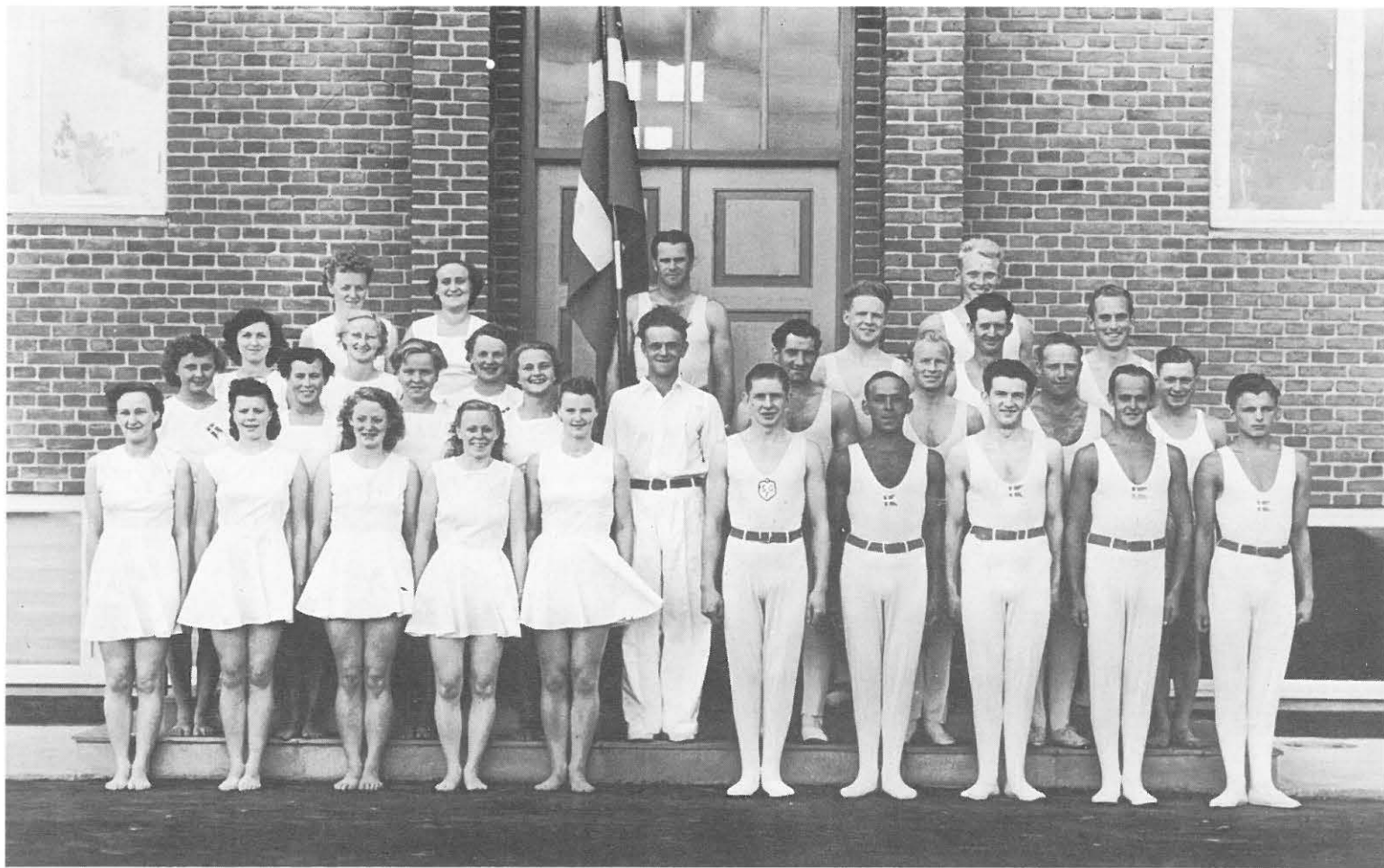
Længst til venstre i forreste række blev Ditte Skaarup placeret, da dette præstebillede blev taget uden for Asylet i Asylgade i Thisted i 1926. I forreste række sidder bl.a. Mary, Kamma, Karen Larsen, Astrid Jakobsen, Valborg Jepsen, Oda Nielsen og Ellen Kristensen. Den næstsidste i rækken er Svend Damgaard. Ved hans side en søn af sliber Nielsen i Nørregade. Pigen ved siden af sognepræst Axel Møller er Ella Hede, oplyser Ditte Skaarup Nielsen, Eskildstrup, Falster. Hun håber på hjælp til at få identificeret flere af præstekammeraterne.

Dagny Langballe, Aalborgvej 30, Thisted, oplyser, at dette billede blev taget, da Thisted Folkekor, stiftet i 1926, fejrede 30 års jubilæum. I forreste række fra venstre: J. Kjøller, Ingelis Larsen, Aase Bjerg, ? Frostholm, Ingelis Hove, kantor J. K. Fredskild, Ester Larsen, Elly Kristensen, Rigmor Kvist, Peter Sørensen og Knud Brøchner Poulsen. I bageste række: Christian Dahl, Carl Ove Nielsen, Johannes Madsen, Grethe Sørensen, en ukendt, Lis Hvid, Grethe Larsen, Cecilie Nielsen, D. Jensen, Ketty Clemmensen, Dagny Langballe, Marie Sørensen, Viggo Sørensen og Ove Knudsen.

Medredaktør af tobindsværket »Landet mod Nordvest«, typograf Henry E. Pedersen, der døde i København 6. august, efterlod sig en stor billedsamling. Hans søn, direktør for Københavns Kommunes Lønnings- og Pensionsvæsen, Arne Ringgaard Pedersen, har sendt dette billede af vinderne i den jyske atletik-holdkamp i 1926. Stående fra venstre Frederik Hansen, Marius Jørgensen, Johannes Brock, Aage Christensen, Frederik Bredahl, Ejnar Jensen, Ejnar Hansen, Frederik Dybkjær og Ole Madsen. Siddende Henry E. Pedersen, Thorvald Mortensen og Christian Brock.

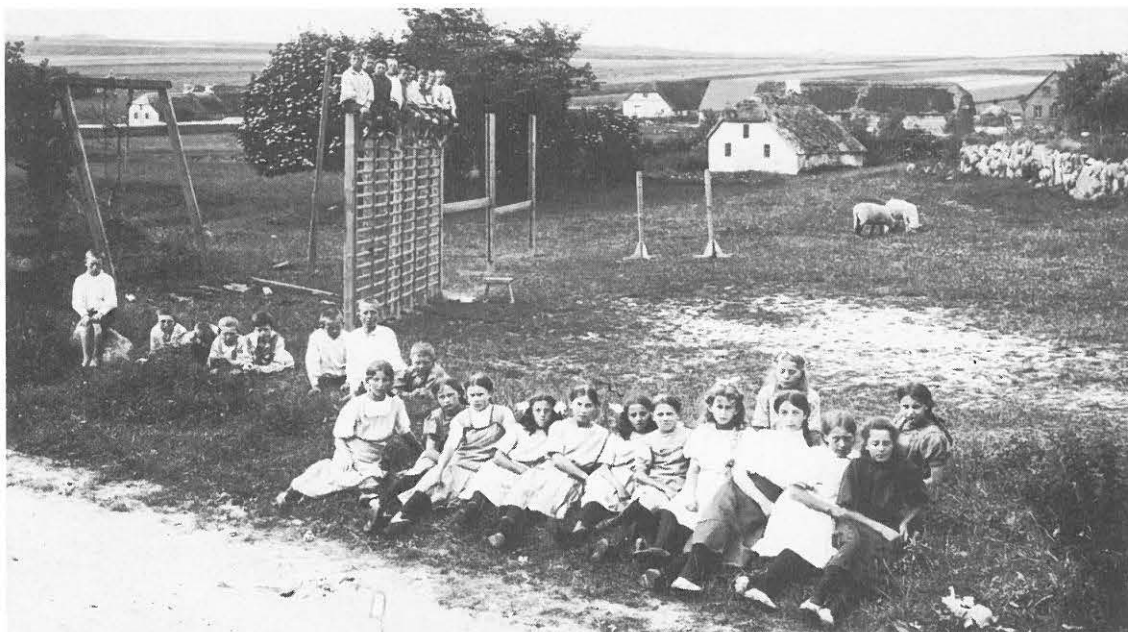
**fra det
gamle
album**

Gymnaster fra Thy var i 1952 på tur til Holland, hvor de i september gav en halv snes opvisninger. Pigerne er fra venstre i forreste række Gerda Vilsbøl, Nors, Anna Sunesen, Hillerslev, Johanne Kappelgaard, Hillerslev, Tove Plet, Thisted, Annalise Uhrbrand, Snedsted, Aase Langballe, Thisted, Gerda Olesen, Nors, Tekla Andersen, Nors, Ruth Vilsbøl, Nors, Ragnhild Hebsgaard, Thisted, Inga Munkholm, Hillerslev, Thilde Krogh, Sennels, Nanna Johansen, Hørdum og Anna Landbo, Snedsted. I midten holdets leder, Chr. Yde, Snedsted og Viggø Møller, Sennels, med fanen. Karlene er fra venstre i forreste række: Hans Christensen, Snedsted, Kaj Dueholm, Hvidbjerg, Henning Mark, Hillerslev, Peder Uhrbrand, Sennels, Jørgen Malle, Snedsted, Regnar Oddershede, Nors, Harald Olsen, Thisted, Poul Nørh, Snedsted, Jens Th. Clemmensen, Visby, Karl Yde, Snedsted, Ville Bredahl, Snedsted, Tage Jensen, Brund og Tom Kirk, Skinnerup.

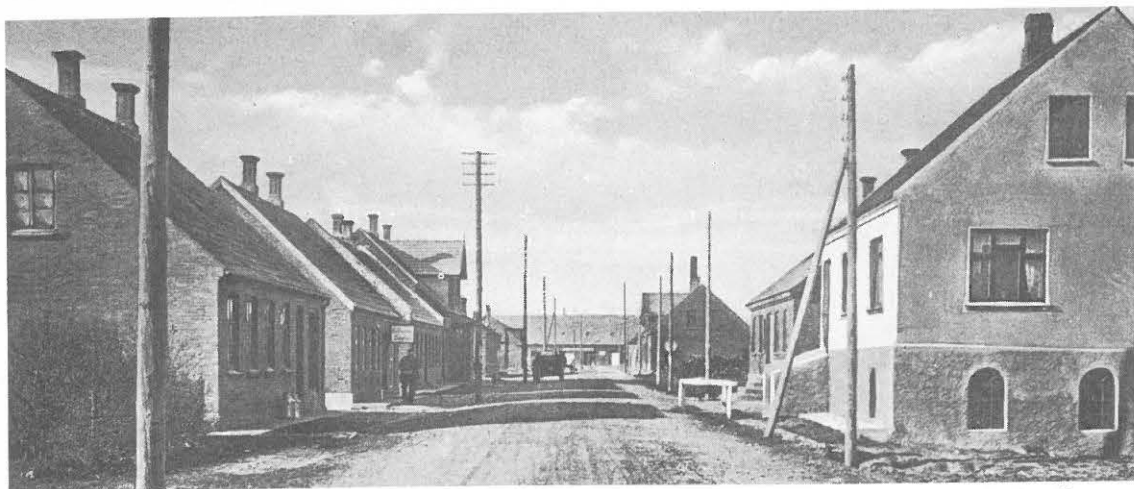

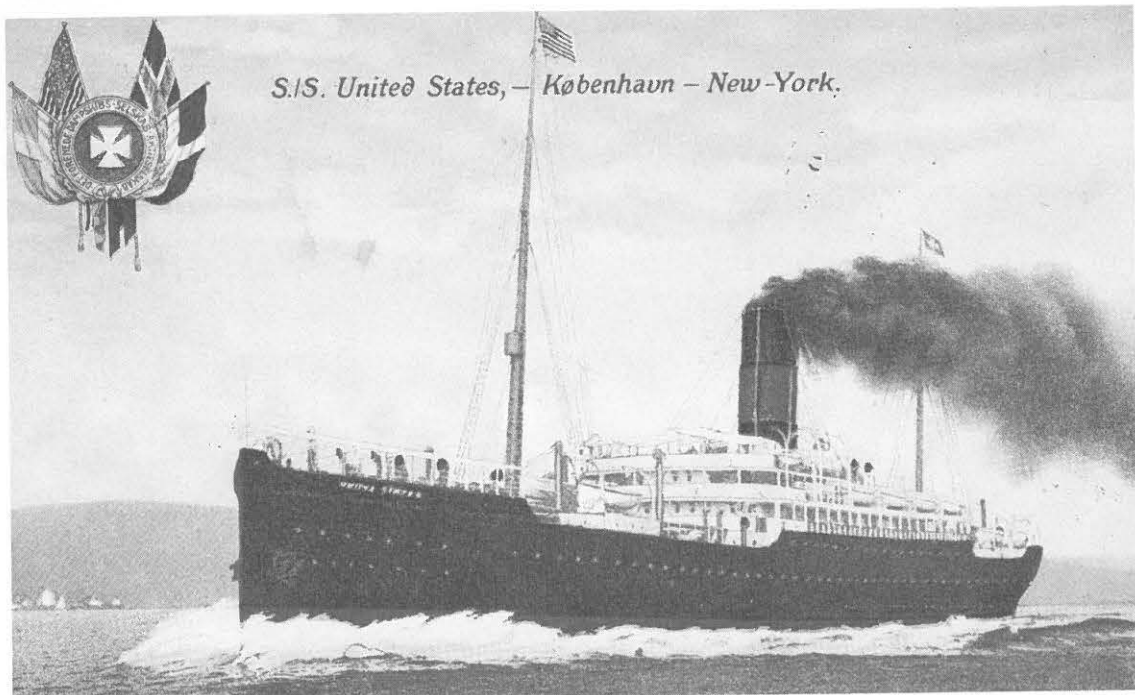
Beboerne i Huset Strandvejen 5 i Thisted blev fotograferet omkring 1911. Fra venstre Peder Østergaard, Gullerup, Mors, fru Kristine Christensen, der ejede huset, Mathilde og hendes mor, Maren Farsinsen Leth, på trappen fru Else Jensen med datteren Helga. Den lille pige derefter er Karen Have. Så følger »Kren Pesens kone« (jordemoder), Ragna Jensen og hendes far, Jens Nielsen Jensen (Gade). Billedet er kommet fra fru Mathilde Pedersen, Østergade 9, Thisted.

Pigerne lagde sig i græsset, og drenge kravlede til vejrs i ribberne, da en fotograf besøgte den gamle skole i Skinnerup — måske i 1912. Skolen lå lige øst for kirken — lærerboligen eksisterer endnu. Fotografen havde i baggrunden til højre udsyn til Kr. P. Hansens gård. Pigerne i forgrunden er fra højre Karen Jensen, gift Fuglsang, Maren Stentoft, Mitte Jensen, gift Oddershede, Augusta Jensen, gift Larsen, Elisabeth Langgaard, gift Vigh, Bertha Agerholm, gift Vangsgaard, Kristiane Hansen, gift Kilsgaard, Sigrild Nedergaard, gift Hansen, Elise Hansen, Johanne Agerholm, gift Svalgaard, Anna Jensen og Maren Stentoft, gift Kjær. Alma Hansen, Skinnerup, har fundet ud af, hvem pigerne er.

Sådan så der ud i Frøstrup for et halvt hundrede år siden. For enden af gaden ligger Per Græsbøls forretning ved vejen til venstre mod Thisted, til højre mod Tømmerby Kirke. Det var en meget stor forretning efter datidens forhold. Først kolonial, så isenkram og tømmer. I samme bygning havde sønnen Hans boghandel og to døtre, Hanne og Marie, drev manufakturforretning. I bygningen var endvidere private boliger for Per Græsbøl og Hans. Efter Per Græsbøls død overtog Ole Græsbøl kolonial, isenkram og tømmerhandel. I sommeren 1922 slog et lyn ned i tømmerlageret, og det blev ikke genopbygget. Senere flyttede Ole Græsbøl til Esbjerg og Hans byggede hus over for faderens gamle forretning og handlede med manufaktur.

Den 21. november 1913 blev dette postkort sendt fra Kristiania i Norge af en thybo, Otto Borregaard, der var undervejs til Amerika med kone og 6 børn. Han var fra Vorning, søn af Mette Marie og Chr. Borregaard. Hans kone, Anine, var fra Thisted. Hun havde mistet sin far, og så havde hendes mor besluttet at udvandre sammen med sine børn. Familien blev bosat i Chicago. Otto Borregaard døde 8 - 9 år senere af mellemørebetændelse, efterladende sig hustru, 3 sønner og en datter. Den ældste søn, født i Thisted, blev dræbt ved et færdselsuheld lige før 2. verdenskrig. Den næstældste, også født i Thisted, og den yngste, født i Chicago, blev dræbt, da de i 1944 deltog i invasionen i Normandiet.

Da redaktionen af Jul i Thy slutter omkring 1. oktober, er dette tilbageblik over små og store begivenheder indledt 1. oktober 1978.

Året der svandt

OKTOBER

Tre Hanstholm-fiskere, Gunnar Vendelbo, Henning Bak og Lejf Jensen har i Ghana i Afrika undersøgt mulighederne for at fiske med store trawlere. Fisk var der nok af, men der manglede kølehuse.

Biavler Harry Jonassen, Sennels, har opgjort årets honningudbytte til mindre end det normale. Der har været for meget gråvej og for lidt sol i den forløbne sommer.

Sv. Heiselberg, Hanstholm, opstilles som folketingskandidat for Venstre i Skivekredsen. Han afløser Aage L. Christensen, Otterup.

Emilie, 87, og Holger Jensen, 91, Thisted, fejrede 12. oktober 1978 krondiamantbryllup. De traf hinanden for godt 65 år siden på den daværende centralkafe i Frederiksgade. I 1912 blev Holger Jensen selvstændig frisørmester, og ægteparret har siden 1922 boet i en lejlighed ved Nytorv i Thisted.

Kristeligt Folkeparti opstiller forstander Jens Steffensen, Sommersted, som folketingskandidat i Thistedkredsen i stedet for byrådsmedlem, skoleleder Kr. Goul-Jensen, Vandet.

Sygeplejerske Doris Christensen, datter af Kathrine og Lykke Christensen, Hundborg, drager efter en udsendelsesfest i Hundborg Kirke til Pakistan for at virke som sygeplejerske og missionær for Det danske Missionselskab.

Kr. Dalsgaard, afdelingsleder ved Statens veterinære Institut for Virusforskning, Lindholm ved Vordingborg, bliver dr. pharm. på en afhandling om tilsætning af quilaja-bark ved fremstilling af M og K-vaccine. Kr. Dalsgaard er fra Frøstrup, søn af cykelhandler Søren Dalsgaard.

Hvornår var det nu det var, at trafikken i Vestergade i Thisted blev ensrettet? På spørgsmål fra læsere til Thisted Dagblad svarer tidligere bilinspektør, ingeniør P. Vestergaard: Det var 1. september 1937. P. Vestergaard var dengang ansat i justitsministeriet og forestod afmærkningen af hovedvej 11.

Thisted Rådhus ved Storetorv bliver af et byrådsflertal erklæret for særlig bevaringsværdigt. Det gamle rådhus er opført 1853 efter tegning af arkitekt G. B. Bindesbøll. Et nyt blev opført i 1978, da Thisted storkommune fik brug for flere kontorer.

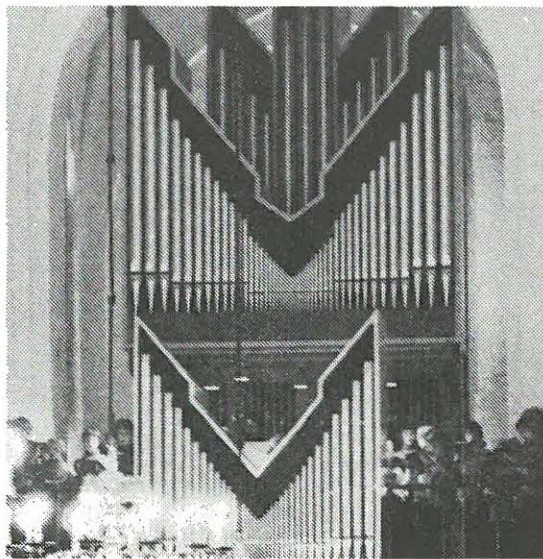
Skakspilleren Jørn Sloth kæmpede i Hurup Skakklub mod 31 spillere. Han vandt 28 partier og spillede 3 remis. Kampen varede 4 timer. Jørn Sloth havde kun 10-15 sekunder til hvert træk.

Poul Houe, søn af Chr. Houe, Snedsted, tidligere Beerstedgård, er fra 1. januar udnævnt til professor i skandinaviske sprog og litteratur ved universitetet i Minneapolis i Minnesota. Siden 1973 har han virket på universitetet i Uppsala i Sverige.

G. Nielsen-Refs, Hurup, udgiver sin anden digtsamling »En sære menneske«. Tidligere har han skrevet to romaner.

Fjernvarmeværket i Hanstholm vil kunne halvere olieforbruget, hvis fiskemelsfabrikkernes kølevand udnyttes, oplyser fabriksbestyrer Aage Jepsen til Thisted Dagblad.

Efter at have været formand i 40 år har fhv. amtsrådmedlem Chr. Lousdahl, Hvidbjerg, Thyholm, trukket sig tilbage som lokalformand for Specialarbejderforbundet i Danmark.

Det ny orgel i »Thylands Domkirke« i Vestervig blev søndag den 22. oktober 1978 indviet af biskop Henrik Christiansen, Aalborg. Omkring 900 lyttede til tonerne fra orglet, der er bygget af Marcussen & Søn, Åbenrå. Det har 52 stemmer og 4224 piber. Pris ca. 2 1/2 millioner.

NOVEMBER

Fra 1. november er Poul Villumsen, 54, hjælpepræst i Ræhr, Hansted og Vigsø sogne. Han var ansat i Andelsbanken i Hjørring, mens han gennemførte de teologiske studier, der efter en særlig ordning giver adgang til præsteembeder.

Hver time passerer næsten 150.000 liter vand et nyt forbrændingsanlæg i Thisted. Det sparer fjernvarmeselskabet for en olieudgift på ca. 1 1/2 million årlig, oplyser driftsleder Børge Kjeldsen, Thisted Varmeforsyning.

Der er lagt op til en aflivning af Koldby Sygehus og en lemlæstelse af Vestervig Sygehus, siger sygehuslæge N. A. Hvass Hansen til en plan for sygehusvæsenet i Viborg Amt.

I 1953 fik en CF'er 14 kr. om ugen — i dag er lønnen 5300 kr. om måneden, sagde sektionschef S. Kann ved Nordjyske CF-kolonnes 25 års jubilæum.

Salgschef Sv. Overgaard Nielsen oplyser, at Maskinfabrikken Cimbria i Thisted har fået sin hidtil

største ordre: korn- og frørensingsanlæg til Pakistan for 24 millioner.

Formanden for Østerild Håndværker- og Borgerforening, overlærer Frede Rødbro, oplyser, at Østerilds vartegn, vandtårnet ved den nedlagte jernbanestation, nu er restaureret. I damplokomotivernes tid fik Thisted-Fjerritslev-banens lokomotiver vand på i Østerild.

Da Thybanens fremtid var til diskussion på et møde i Hurup, sagde trafikminister Ivar Hansen: Det er ikke DSBs politik at nedlægge flere jernbaner. Tværtimod skal den kollektive trafik udbygges.

På et møde i Nordthy Husmandskreds trak Jørgen Spanggaard, Brund, sig tilbage som formand efter mange års virke. Bestyrelsen valgte Gunnar Sørensen, Sønderlund, Fårtoft, til hans efterfølger.

Endnu en Hurup-bo udsender en digtsamling. Leif Damsgaard Jensen har skrevet på thybomål og

Anna Kathrine og Laurids Larsen, Lyngs, fejrede guldbryllup den 8. november. Samme dag havde deres datter, Elly, sølvbryllup med Knud Nielsen, Ramsing, og sølvbrudeparrets datter, Britta, blev i Ramsing Kirke viet til Jørgen Rasmussen, Ramsing. Og så var det Anna Kathrine Larsens 72 års fødselsdag.

har givet sin digtsamling titlen »Ætter husbonds hue«.

Et nyt fiskeriinspektionsskib får hjemsted i Hanstholm, efter at flere muligheder har været overvejet. Fartøjet skal operere i Nordsøen.

Murermester Lykke Jeppesen, Hanstholm, har installeret en 22 kvadratmeter solfanger på sit hus. Udgift: 20.000 kr. Årlig besparelse mindst 1500 liter olie.

Der var fuldt hus på Hotel Aalborg, da Carl Nielsen fra Thisted søndag den 26. november fejrede 25 års skuespillerjubilæum.

Efter uro i forbindelse med ansættelse af en agronom trak Holger Erichsen, Skibstedgård, sig tilbage som formand for Det thylandske landøkonomiske Selskab. Hans efterfølger blev gdr. Erik Schjødt, Tvolm Østergaard, Thyholm.

DECEMBER

En tilhænger af den karismatiske bevægelse, hjemmesygeplejerske Mitte Kappel, V. Vandet, fortæller, at hun har været ude for en »guddommelig helbredelse«. Hendes ene ben har været 1½ -2 cm. kortere end det andet, hun havde smerter i ryggen, og en skomager måtte udligne forskellen. Så deltog hun i et møde, hvor en mand under bøn lagde sin hånd på det korte ben og bad om helbredelse. Det var en stor lykke, da jeg ligesom mærkede, at en kraft rykkede i benet, og nu er mine ben lige lange, forklarer Mitte Kappel til journalist Flemming Skipper, Thisted Dagblad.

Andelssmørs pokal for årets bedste smør blev for 1978 tildelt mejeribestyrer Børge Hansen, Hillerslev.

Arne Overgaard, Østerild, blev den første formand for Thisted-Fjerritslev Andelsslagteri. Han havde været formand for Thisted Andelsslagteri. Den tidligere formand for slagteriet i Fjerritslev, Kaj Imer, Klim, blev 1. næstformand, Henry Christensen, Gjersbøl, 2. næstformand.

Sparekassen Thy udgiver en bog om lægen P. W. Heiberg, der virkede i Thisted fra 1868 og blev stiftsfysikus i Viborg fra 1879. Tidligere overlæge i

Thisted, dr. med. Holger Nielsen, har skrevet om P. W. Heibergs indsats som læge, assistent på Landsarkivet for Nørrejylland, Henning Skov, om den store interesse, P. W. Heiberg havde for fugle.

Omkring 200 deltog den 8. december i en mindefest på Ydby Kro for digteren Hans Bakgaard. Skuespillere og sangere deltog og underholdt med sange og digte af forfatteren til »Ræven fra Bodum Bæk«.

Klitplantør M. B. Hansen, Lild, fyldte 70 år den 18. december og trækker sig fra månedens udgang tilbage. Han har virket i Lild i godt 30 år og bliver boende i sognet.

Borgmester Holger Visby mødte 16. december op hos Olga Hansen, Grønningen 5 i Thisted, for at gratulere med 105 års dagen. Hun er Thylands ældste.

Evald Tougaard, Hvidbjerg, Thyholm, modtog 19. december Det kongelige Landhusholdnings-

selskabs sølvmedalje for lang og tro tjeneste. Han har i 26 år været fodermester hos Marius Steffensen, Hvidbjerggaard.

Den 29-årige fisker Arne Baltesen, Nr. Vorupør, modtog 2000 kr. fra Carnegiefonden for en heltmodig indsats. Han reddede sin far, den 67-årige Kr. Baltesen, da deres båd 30. januar 1978 blev ramt af en forkeret sø, der kastede dem begge overbord.

Lederen af det egnshistoriske arkiv i Sydthy, bibliotekar Tage Thure, oplyser, at 50.000 billeder fra fotograf A. B. Hansens atelier i Hurup er skænket til arkivet.

Forfatteren Johannes Møllehave afslører, at sognepræst i Visby-Heltborg 1942-77, Holger Andersen, var en stor grafolog. Han er nu bosat i Århus.

Fhv. fiskeskipper Kr. Holler, Klitmøller, blev udnævnt til æresmedlem, da Hanstholm Havn Fiskeriforening holdt generalforsamling.

JANUAR

Året 1979 begynder med snevanskeligheder, og på Limfjorden er der så megen is, at skibe kun kan komme til Thisted ved isbryderhjælp.

Efter 36 års virke trak Poul Boe sig tilbage som landinspektør i Thisted. Han fortsætter som direktør for »Den almindelige Brandforsikring«.

Efter 36 års virke som læge i Bedsted trak Hans Therkildsen sig tilbage og overdrog sin praksis til sønnen Poul Therkildsen.

Viborg Amtsråd opretter »Limfjordens Færgeselskab«. Det overtager færger, der er gjort ledige af Sallingsundbroen. De indsættes bl.a. på Næs-sund og Fæggesund.

I følge arbejdsformidlingen i Thisted har i alt 297 mænd og 68 kvinder i Thy og på Mors besluttet at gå på efterløn.

Det blev 15. januar markeret at Frode Poulsen i 25 år har drevet Thisted Brødfabrik. Den daglige produktion er på 7 1/2 ton rugbrød, svarende til ca. 4000 stk. Virksomheden har 17 ansatte.

Axel Sjølander døde i en alder af 65 år. Han var fra 1949 sognepræst i Skinnerup og residerende

kapellan i Thisted, fra 1966 sognepræst i Bregninge på Tåsinge.

Firmaet N. C. Andersen & Co., Thisted, overtages af ingeniør Vagn Andersen, økonomichef Poul Odde og ingeniør Jørgen Løth. Firmaet blev oprettet i 1953 af muremester N. C. Andersen. I 1963 blev broderen Vagn Andersen medejer. N. C. Andersen har nu to gårde på Løgstøregnen, efter at han tidligere har drevet St. Toddbøl.

Formanden for Thisted Bryghus, Axel Mikkelsen, sagde i sin 30. beretning, at omsætningen i det forløbne år var steget med 20 pct. til 8 1/2 million. Det var solgt ca. 2 1/2 million flasker Thypilsnere.

Kredslæge Walther Frees Christiansen, Thisted, siger, at stress, der tidligere blev opfattet som en speciel »bysygdom«, nu forekommer lige så ofte blandt landboere. Det skyldes krævende arbejde og store økonomiske forpligtelser. Kredslægen føjer til, at det for nogle landmænd er et problem at få en kone.

En karismatisk gudstjeneste i Snedsted Kirke

Den 3. januar 1979 afstod raveksperten, guldsmed Anders Henningsen sin forretning ved Storetorv i Thisted til sin mangeårige medarbejder, Egon Pedersen, og hans kone Birgit. Forretningen er oprettet i 1829. Anders Henningsen overtog den i 1952 efter sin far, C. V. Henningsen.

samlede omkring 300. Den engelske evangelist, Cecil Cousin, talte om helligåndens gerning, den engelske læge Michael Harry, om åndens gave til dem, der tager imod. Sognepræst Bent Feldbæk

sluttede med at opfordre alle, der ønskede helbredelse for en sygdom, til at blive tilbage efter gudstjenesten. Denne opfordring blev fulgt af flere.

FEBRUAR

En af Danmarks største møbelforretninger har eksisteret i 70 år. Lars Hvass startede på hjørnet af Storegade og Havnestræde i Thisted i 1909, var derefter i lokaler ved Grand Hotel i Nørregade, fra 1912 på Nytorv. Aksel Hvass overtog forretningen i 1960 efter faderens død. Han flyttede en halv snes år senere til Aalborgvej, hvor han i dag råder over 7000 kvadratmeter.

Landbetjenten på Thyholm, Børge Dalum, for-

tæller i anledning af sin 60 års dag 3. februar, at han har 7000 indbyggere, 1500 sommerhuse og 122 km strand at tage var på. Han tager sin hest og rider, når det kan være vanskeligt at komme frem med bil, bl.a. på grund af sne.

Statsminister Anker Jørgensen besøgte 3. februar plejehjemmet i Klitmøller, og fik en snak med fhv. fisker Martin Madsen, der fortalte om fiskeri fra kysten i gamle dage.

Statsminister Anker Jørgensen besøgte 3. februar plejehjemmet i Klitmøller, og fik en snak med fhv. fisker Martin Madsen, der fortalte om fiskeri fra kysten i gamle dage.

Baptistpræsten i Thisted, Vidmar Lynglund, der i nogle år var i USA, siger, at amerikanerne ofte beskyldes for at være overfladiske, men der er i den amerikanske livsstil noget, vi kan lære af her i landet, hvor der er spændt sikkerhedsnet under alt. Det er blevet for let at være menneske i Danmark. Staten tager ansvar for den enkelte.

Biskop Henrik Christiansen var i Hunstrup Kirke søndag den 11. februar for at indvi et nyt orgel i en nyrestaureret kirke. Restaureringen har kostet omkring en halv million, det ny orgel fra Jydsk Orgelbyggeri i Århus omkring hundrede tusinde.

En Skagenkutter, »Bettina Bergmann« kæntrede torsdag morgen den 15. februar, under indsej-

ling til Hanstholm. 3 omkom. Godt en sømil ude forliste en anden Skagenkutter »Christence« med tre ombord. Endvidere forliste to Thorsmindekuttere, og der omkom i alt 15 på grund af overisning.

Danmarks Radio beklager, at en opfordring fra Svend Heiselberg, Hanstholm, om at udsende advarsel mod overisning, ikke blev fulgt. Den pågældende medarbejder fandt det ikke tilstrækkeligt presserende. Radioavisens praksis vil blive ændret, lover programchef Jørgen Schleimann.

Den 81-årige Peder Nielsen Mikkelsen, Tygstrup, måtte forlade sin vinkelbyggede landejendom i hast, da der 15. februar udbrød brand. To elektrikere var ved at optø vandrør, da der skete en eksplosion i en el-vandvarmer. Hele ejendommen brændte.

Der er så megen sne i Thy, at der for første gang anlægges en skibane ved Ashøje. En nordmand, Knut Holm, besatte førstepladsen ved at løbe 8 km på 37.17 minutter.

Fabrikant Ernst Nielsen, Sjørring Maskinfabrik, har for 1.750.000 kr. købt Viking Yachtværks bygninger i Thisted og vil til at fremstille brændeovne. Han regner med 1000-1500 det første år og derefter 3-4000 om året ved hjælp af en arbejdsstyrke på 15-25.

MARTS

Toldinspektør Robert Svalgaard havde 1. marts været 40 år i toldvæsenets tjeneste. Han begyndte på den gamle toldbod i Thisted i 1939, var derefter i Lemvig, Aalborg og Hobro, kom i 1962 tilbage til Thisted som kontrollør. Siden 1968 har han været toldinspektør. Hans store historiske interesse har givet sig udslag i bøger og artikler, navnlig om søfart, toldvæsenet og redningsvæsenet.

Else og Johannes Pedersen, Jegindø, fejrede guldbryllup 10. marts. De er født på Jegindø og har boet på Jegindø næsten hele deres liv. Johannes Pedersen var 1964-70 sognerådsformand.

Jens Kirk, Thousgaard, fejrede sin 75 års fød-

selsdag 10. marts i Ægypten. Inden afrejsen midt under overenskomststridighederne affyrede han denne salut: Jeg er taknemmelig over at kunne rejse netop nu, hvor det er uudholdeligt for mig at se og høre på det tragikomiske skuespil, der opføres herhjemme. Man opfører sig, som om Danmark var verdens navle og at den tanke, at danske lønmodtagere, der har den højeste realløn i Europa, skulle gå nogle få procent ned i realløn, er utopisk og umenneskelig. Ser I da ikke, hvad der sker rundt omkring os og ud over den hele klode af sult, nød og elendighed, mens vi er ved at æde os ihjel i overflod.

Guldsmedene Ebbe og Dorthe Hjorth, Get-

trup, blev inviteret til at udstille på Geologisk Museum i København i anledning af Gemmologisk Selskabs 25 års jubilæum.

Poul Hald Mortensen, Fredningsstyrelsen, sagde ved Dansk Jagtforenings møde i Thisted, at der kan ventes en kendelse om højere vandstand i Han Herreds Vejler, så ande- og vadefugle får bedre betingelser. Ved Aggertangen har dæmningen bevirket, at der er sket ændringer i dyre- og planteliv.

Otte canadiske fiskeskippere har under besøg i Hanstholm været på tur med Kaj Christiansens trawler »Long Forties«. Canadisk fjernsyn havde folk med ombord for at filme, hvordan danske fiskere sætter trawl.

Lærer Sv. Aidt, Aabrinken, Thisted, hjælper

ordblinde børn til at kunne læse bedre. Han bruger lydbølgemetoden, udviklet af den dansk-amerikanske fysiker Chr. A. Volf. Hvis det ved hjælp af en stemmegaffel konstateres, at der er noget galt, afspilles plader med lydchok.

Sydthy har brug for et »Faarup Sommerland« med mange tilbud til børn og voksne, sagde formanden for Sydthy Turistforening, John Bisgaard, Skyum, da foreningen holdt generalforsamling på Morup Mølle Kro.

Overfyrpasser Konrad Brogaard Christensen, Lodbjerg, fortæller, at han bruger en uge hver måned til at pudse prismer. Der er i alt 572. Når de er rene, kan fyret ses indtil 35 km ude på havet.

APRIL

1. april kunne tre i Thisted Byråd fejre 25 års jubilæum som kommunalbestyrelsesmedlemmer: Holger Visby, Thorsted, Peder Fink, Hundborg og Albert Sunesen, Øsløs. Astrid Bang havde været organist ved Tved Kirke i 40 år.

Forstander for Specialarbejderskolen i Thisted, Poul Jensen, foreslår at sætte unge ledige i gang med aquadamme-pramme, der kan virke som flydende dambrug på Limfjorden. Bølgeenergi skal sørge for rensning og pumpning.

Formanden for Jegindø Fiskeriforening, Johs. Noer, skønner, at ål for millionbeløb gik tabt i den forløbne vinter. De er frosset ihjel eller kvalt på grund af iltmangel.

Der var 12 spørgsmål til borgmesteren, da Thisted Byråd indførte spørgetid 3. april. Kontorchef I. Brolev læste spørgsmålene op, og Holger Visby svarede.

Tidligere lærer i Thisted, Svend Erik Jensen, blev 8. april indsat som hjælpepræst hos provst Georg Langkjer i Hunstrup-Østerild.

Ved generalforsamlingen i Hurup Håndværker- og Borgerforening blev advokat N. O. Lyngs udpeget som »årets møller«. Tidligere møllere var fabrikant N. K. Pedersen, fabrikant Johs. Klausen og konsulent Jens Foldager.

Husmand Kristian Lyngé, Frøstrup, 85 år den 28. april: På min konfirmationsdag gav jeg løfte om aldrig at røre spiritus, og det holder jeg, indtil jeg ligger i min grav. Som 15 årig meldte han sig ind i den lokale afholdsforening. Dengang havde den over hundrede medlemmer. Det er med sorg Kristian Lyngé erkender, at det er gået tilbage, for i dag er der kun to organiserede medlemmer tilbage.

Lærer Arne Hyldkrog og fru Inge, Skyum, udnævnes til forstanderpar på Jaruplund Højskole i Sydslesvig. De afløser Ellen og Karl Andersen, der blev leder af højskolen efter Ingrid og N. Bøgh Andersen.

Efter at have været læge i Thisted i 35 år, trak V. Prior Larsen sig i en alder af 69 år ud af sin praksis. Den videreføres af sønnen, Lars Prior Larsen, og Helge Bønløkke. De kan glæde sig over, at V. Prior Larsen fortsætter som medhjælper.

Leder af Sparekassen Thys Hanstholmafdeling

siden 1970, Ejnar Nielsen, holder op efter 20 års virke i pengeinstitutter. Han overtager sit barndomshjem, en gård i Salling, og vil ved siden af drive ejendomshandel.

Ved slutningen af april konstaterede formanden for Thisted Kommunes tekniske udvalg, Henning Poulsen, Snedsted, at vinteren havde været en af de værste i mands minde. Snerydningen kom til at koste kommunen omkring en million mere end anslået — 4½ million.

MAJ

Tre af de 13 landmænd, der for 50 år siden overtog udstykningsarealer fra Store Djernæs, driver stadig deres ejendom: Johs. Søndergaard, Jens Hastrup Larsen og Marius Larsen.

I Thisted overrakte chefen for Hjemmeværnsdistrikt Thy, major E. K. J. Madsen, fortjensttegn til ingeniør Ernst Kristensen, Thisted landmand Henry Odgaard, Klastrup, og advokat H. A. Lund-Sørensen, Vestervig.

Tidligere husmand i Skinnerup, Chr. Andersen, Thylandsvej 43, Thisted, fyldte 95 år 13. maj og mindedes sine unge dage som daglejer: De unge i dag skal vide, at dengang tog man det ikke så nøje med at gå til og fra arbejde — fra Skinnerup til Kjelstrup, det var jo ikke nogen vej. At købe en cykel var der slet ikke råd til.

Falck i Thisted har nu ansat to kvinder: vagtmester Bente Lund og falckoline Mona Leed. Bente Lund sidder ved telefonen og styrer biler i Thisted-området, Mona Leed tager sig af sygetransporter.

Tre Vildsund-fiskere omkom, da deres båd — lastet med muslinger — kæntrede mellem Jegindø

og Mors den 12. maj. De omkomne var den 51-årige skipper Peter Kjærgaard, hans 15-årige søn Johan, og den 66-årige J. P. Dissing Jensen.

Fiskeriministerens frue, Elly Jakobsen, gav fiskeriinspektionens nye skib navnet »Havørnen«. Det er bygget på værft i Frederikshavn og får hjemsted i Hanstholm.

For sin store indsats på læplantningens område blev Otto Hansen, Nørhå, hædret med et sølvfad, da Fællesudvalget for Læplantning holdt årsmøde i Herning. Inden Hedeselskabet begyndte, var han i gang med læplantning i Nørhå.

Lederen af Byhistorisk Arkiv i Thisted, Torsten Balle, døde 24. maj af en hjertelammelse, 78 år gammel. Efter at Thorsted skole var nedlagt, helligede han sig fuldstændig det lokalhistoriske arbejde og nåede store resultater på det kulturhistoriske område.

I den tidligere fyrmesterbolig og sidefløje i Hanstholm er indrettet museum, der rummer fotografier og genstande med tilknytning til redningsvæsenet og havnen.

JUNI

Efter 35 år som kommunal embedsmand besluttede den godt 60-årige kontorchef Ingvar Brolev, Thisted Kommune, at trække sig tilbage fra udgangen af september. Han begyndte i Silkeborg 1945, blev kærner i Thisted Landsogn 1956, var

sognerådskonsulent i nogle år og kærner i Haring-Stagstrup, indtil han blev ansat ved Thisted Kommune efter sammenlægningen i 1970.

Østergaard i Snejstrup har været i samme slægts eje i 300 år. Navnet på den første ejer kendes ikke,

Mandag den 11. juni blev en ny stor dag i Hansthølmshistorie: ruten til Kristiansand i Norge blev åbnet med færgen »Hanstholm«. Thyboer i tusindvis var mødt op for at overvære den festlige modtagelse af færgen, da den kom fra Kristiansand. Skuespilleren Henry Jensen reciterede Henrik Ibsens »Terje Vigen«, stiftamtmand Martensen-Larsen, amtsborgmester P. E. Eriksen, borgmester Poul Otto Johnsen, Kristiansand, og borgmester Chr. Hansen, Hanstholm talte.

men det vides, at Søren Christensen ejede gården i 1799. Peder Østergaard overtog den i 1924 og overdrog den i 1959 til sønnen Sigfred Østergaard.

Fiskeriinspektionsskibet »Havørnen« blev 2. juni modtaget for første gang i Hanstholm, der er skibets hjemsted. »Havørnen« har to besætninger, hver på 15 mand. Kaptajn er J. K. Jensen.

Ved det direkte valg af medlemmer til Europa Parlamentet 7. juni opnåede Svend Heiselberg, Venstre, 9942 stemmer, Georg Langkjer, Folkebevægelsen mod EF 1494 og Poul Henrik Houe, Det konservative Folkeparti, 836. Med et stemmetal på 21.076 indvalgte Jørgen Brøndlund Nielsen, Aggersund, der tidligere var medlem.

I Elsted har Aksel Kirk og hans søn fået bygget et biogasanlæg, til 400.000 kr.. Det betegnes som Danmarks største. Gylle fra besætningen skal kun-

ne præstere så megen gas, at det svarer til 50.000 liter olie. Gassen udnyttes til fremstilling af elektricitet. Overskudsproduktionen søges solgt til Thy Højspændingsværk.

Slagt ikke hønen, der lægger guldæg i en slunken valutakasse, sagde formanden for Det thylandske landøkonomiske Selskab, Erik Schjødt, Styvel, Thyholm, ved åbningen af dyrskuet i Hurup fredag den 22. juni. Antallet af gæster blev anslået til et par tusinde — nogle få hundrede færre end året før.

Fhv. amtsrådsmedlem, gdr. Harald Nygaard, Kallerup, trak sig tilbage som formand for Fortsættelsessygekassen Danmarks Thisted-afdeling, da foreningen fejrede 50 års jubilæum fredag d. 22. juni. Hans efterfølger blev direktør J. Callisen, Fjerritslev.

Efter at have været ved redningsvæsenet i 32 år

fratrådte den 67-årige P. Munk Pedersen, Nr. Vorupør, fra udgangen af juni. Han havde siden 1972 været opsynsmand ved redningsstationen.

Charles Jeppesen, Hanstholm, trak sig tilbage som leder af redningsstationen i Hanstholm — en post han havde haft fra 1971, da han afløste Brix

Pedersen. Han havde været i redningsvæsenet i 33 år.

Ved månedens udgang sluttede sognepræsten i Søndbjerg-Odby A. C. D. Berthelsen sin gerning som præst og provst. Han var kapellan hos Kaj Munk i Vedersø, da han i 1940 blev kaldet til embedet på Thyholm. Nu flytter han til Struer.

JULI

Anders Christian Ditlev Berthelsen trak sig i juni tilbage som sognepræst i Søndbjerg-Odby, hvor han havde virket fra 1940. Han var provst fra 1961.

Knud Schjødt-Pedersen blev sognepræst i Vestervig i 1966 og blev udnævnt til provst for Sydthy Provsti fra 1. juli 1979

Efter at have virket på Vestervig Sygehus siden 1948 trak sygehuslæge H. C. Petersen sig tilbage fra 1. juli. Amtsrådsmedlem, læge Ruth Schjødt-Pedersen karakteriserede ham ved afskeden som en dygtig kirurg, et stort menneske, en kunstner inden for sit fag.

To medlemmer af Hans Bakgaards vennekreds, Rigmor Lillelund, Naur, og Ingeborg Poulsen, Odense, er ved at gennemgå digterens efterladte manuskripter. En del er offentliggjort i bogen »Mennesker på min vej«.

I 25-året for ungskuet i Thisted 1954 blev det draget frem, at primus motor for at få ungskuet til Thisted 1953 og 1954, landinspektør Poul Boe, havde samlet 6 bind med 820 siders omtale af Thisted og Thy i forbindelse med skuet. Bindene blev overrakt til Thisted Byråd til opbevaring på rådhuset.

Efter 46 år ved fiskerikontrollen trak J. P. Thomsen, Hanstholm, sig tilbage i en alder af 70 år.

50 år i træk har to »Københavnerbørn«, Enis og Jytte, holdt ferie på Bjerget. De gik i skole hos skoleinspektør Chr. Østrup, der tog initiativet til københavnske skolebørns ferieophold på landet. Enis Hansen er nu bosat i Ganløse på Sjælland, Jytte Olufsen i Herlev.

Borger nr. 30.000 i Thisted Kommune — en søn af Ruth og Robert Holm, Sønderhaa — kom til verden på Thisted Sygehus 2. juli.

Som leder af Falck-stationen i Thisted, der har 24 ansatte, er udnævnt Poul Bak Christensen. Han afløser Egon Blæsild.

Den 68-årige Kjeld Nielsen, Ørgaard, Nors, kunne 1. august fejre 40 års jubilæum som jagtopsynsmand i det 7000 tønder land store reservat mellem Klitmøller og Hansted. Hver dag overvåger han sit store terræn fra hesteryg.

AUGUST

»Pynten« i Hanstholm, hvorfra der er en meget fin udsigt over havnen og havet, får nyt værtspår fra 1. september: Vera og Knud Clausen, der har været i restaurationsbranchen i 25 år og sidst drevet Hjallerup Kro.

Fuldmægtig, cand. oecon K. Aa. Drengsgaard udnævnes til kontorchef ved Thisted Kommune fra 1. oktober som afløser for Ingvar Brolev.

Under den 3. internationale eventyrfilmfestival modtog Jørgen Vestergaard, Sennels, søn af fhv. bilinspektør Poul Vestergaard, Thisted, en statuette i sølv for dukkefilmen »Historien om en moder«.

Lederen af Sydthy Musikskole, Hans Ejlskov, har planer om at lade elever danne et kammerorkester og ser frem til et orkester, bestående af elever fra alle musikskoler i Thy og på Mors.

Efter at have skiftet ejer flere gange er Hotel Royal i Thisted genåbnet. Den nye ejer er landsretssagfører Orla Lokdam, Århus. Som bestyrer er antaget Ib Bjerre Andersen, der har været køkkenchef på Hirtshals Kro.

Nystrup-løbet 19. august havde den hidtil største deltagelse. 3750 gennemførte den 10 km lange rute, der udgik fra Nordvestjysk Golfklubs ba-

ne. Handels- og Landbrugsbanken stod som arrangør femte år i træk.

Helligsø Teglværk, der fejrede 100 års jubilæum 21. august, blev oprettet af familien Søndergaard. Det drives nu af et selskab med Per Hansen som direktør. Hans far, Hans Chr. Hansen, fik part i teglværket i 1933 og var eneejer fra 1967. Siden 1971 er teglværket drevet som et familieaktieselskab.

Hestehandler Chr. Hansen, Hørdum, der 24. august fyldte 80 år, begyndte at handle som 15-årig og omsatte i sine velmagtsdage omkring tusinde heste om året. Han har kunnet glæde sig over et godt helbred og siger: Jeg mindes ikke at have vågnet en morgen og været ked af at stå op.

Den 17-årige Bent Harregaard, Thisted, begyndte at spille, da han for fem år siden fik en harmonika i fødselsdagsgave. Nu er han organist ved tre kirker: Øster Vandet, Vester Vandet og Klitmøller.

Uddeler Jens Chr. Søndergaard, Frøstrup, døde 24. august, 66 år gammel. Han var kendt over hele landet, ja ud over landets grænser som plejefar for storken Ludvig.

SEPTEMBER

Nørgaard og Viksøs trappefabrik i Thisted har udstillet i Vesttyskland og fået så mange ordrer, at fabrikken må udvides. Den har 25 ansatte.

Overlæge Mogens Hilden, Maribo, blev 5. september frifundet for at have dræbt en kræftsyg patient. Han er sønnesøn af H. Hilden-Petersen, der var sognepræst i Hillerslev-Kaastrup 1899-1932, provst 1912-32.

I en alder af 61 år trækker sognepræst Carl Johan Vemmelund sig tilbage fra 1. oktober på grund af sygdom. Han har virket i Hundborg-Jannerup siden maj 1965 og bosætter sig i Nors.

Rederiet Scan Lines passagerchef, Bernt Thelle, oplyser, at Hanstholm-Kristiansandfærgen fra 11. juni til udgangen af august har befordret 43.262 passagerer, 11.084 biler og 1317 campingvogne.

1. reservelæge Ib Abildgaard Jacobsen, Patologisk Institut, Odense, har forsvaret en doktorafhandling om nedfrysning af nyter med henblik på transplantation. Den ny dr. med. er søn af bogtrykker Kaj Abildgaard Jacobsen, Thisted.

Hanstholm-forretninger har gavn af den ny færgerute. Hanstholm Møbelhus har til Norge sendt en ladning møbler for 32.000 kr. Fortsætter eksporten på dette niveau regner Erik Mathiassen med at komme op på en halv million på et år.

Efter at have drevet urmagerforretning i Snedsted i 35 år, overdrager Ejnar Kristensen forretningen til sin søn, Eli.

Politiassistent Aksel Pedersen, Thisted, udnævnes til landbetjent i Hurup efter politiassistent J. P. Kjærgaard, der pensioneres fra 1. november.

Jegindøs sognepræst, Johs. Søe, konstitueret siden 1970, trækker sig i en alder af 74 år tilbage og flytter til Holstebro. Han var i 28 år præst i Hjørring, hvor han afløste kirkeminister Carl Hermansen og en tid virkede som provst.

Maskinfabrikken Cimbria Unigrain i Thisted har fået sin første ordre fra Kina: seks tørringsanlæg til korn, ris og majs til en værdi af en halv million.

C. A. Mortensen, plantør i Tved siden 1959, trækker sig tilbage ved udgangen af oktober i en alder af 68 og flytter til Vrøgum ved Blåvandshuk. Hans afløser bliver den 32-årige Ib Nord Nielsen, der har været skovfogedassistent under statsskovvæsenet i Københavnsdistriktet.

Et relief, udført af Allan Schmidt og opsat på

Thistedes nye rådhus, afsløredes 20. september. Inspirationen har været Thistedes byvåben — madonnaen med barnet.

Frimenighedspræst Folke Trier Hansen døde natten til 20. september, 79 år gl. Han var født på Vallekilde Højskole, søn af Sigrid Trier og Poul Hansen. Inden han kom til Hundborg i 1960 havde han og hustruen, Karen la Cour, drevet højskole i Abild ved Tønder.

Et dansk-amerikansk par, Signe og Niels Lodahl, kom til Thy for at fejre guldbryllup 26. september. Signe Lodahl, født Møller, er fra Tårs i Vendsyssel, Niels Lodahl fra Hurup. De har i Montana nær grænsen til Canada drevet et landbrug med omkring 1000 tønder land. Farmen føres videre af en søn.

Breve til »Jul i Thy«

Mere om Thisted-originalen

Til »Jul i Thy«!

Jeg vil gerne gøre et par rettelser til Det gamle Album i »Jul i Thy« 1978.

Jeg er født 1888 på Rolighed, som mine forældre dengang ejede. Senere flyttede vi til Thisted, og jeg husker endnu en del deroppe fra.

Med hensyn til »Thisted Original« Peer Chr. Eriksen, er det rigtigt, at han var gadefejer, men ikke udråber. Der boede en mand og hans kone omme bag Hotel Thys teatersal — de havde et hus lige op til snedker Kirkegaards værkstedsbygning, og han hed Erik Petersen, men blev aldrig kaldt andet end »Jerrick Pot«. Han var udråber, bl.a. når der var svineaffald til salg i Jernbanegade. Vi børn styttede derom de første gange. Vi troede hele gaden flød med svineaffald, der var faldet af vognen.

Det var en Madam Prehn, som solgte viktualier. Efter hende kom »Oste Sørensen«, som ellers havde butik ved siden af Laurids Kamp over for Hotel

Royal. Det fortælles, at da han skulle flytte, lukkede han bare lemme op til kælderens, hvor alle ostene med miderne lå, og sagde: Kom så alle fars små oste!

De var ikke sene, men kom op fra dybet og fulgte så »far« til det nye lokale i Jernbanegade. En snild måde at få flyttet lageret på!

»Jerrick Pot«s kone havde en tohjulet vogn og kørte rundt og solgte grøntsager ved dørene. Hun var altid meget sirlig, både med sig selv og vognen. Jeg husker, manden råbte om havtorske og hogtorske. Hvad det sidste var, aner jeg ikke, men jeg tænker mig, det var langer. Torsken kostede 18-20 øre pr. pund. Det var kun den første dag, vi fik dem friske. Resten saltede vi. De vejede helt op til 30-40 pund stykket.

Glædelig Jul!

H. Neergaard, Lundevej 38 C
Kalundborg.

Vestervig i 1905

Til »Jul i Thy«!

Fra min 89-årige moster, Maria Bundgaard, Nyboesgade 32, Vejle, har jeg modtaget følgende oplysninger vedrørende billedet side 47 i Jul i Thy 1978: Billedet fra Vestervig viser Bredgade, antagelig 1905. Den store dreng i lys trøje er Albert Bundgaard, født 1896. Den anden dreng er skomager Christensens søn, Martin. Til venstre ved barberskiltet boede barber Nielsen, i det øverste hus sadelmager Jensen, og lige derefter i huset, som ikke er med på billedet, boede Johannes og

Mariane Bundgaard, dengang træhandel, nu manufaktur (Engelskmanden). Lige syd for Bundgaards hus lå Nørgaards snedkerværksted. I nærheden boede politibetjent Jensen, som var sådan en fornøjelig mand. På den tid var kristendommen også kommen til Vestervig, og der holdtes søndagsskole. Det skete, da børnene en søndag var meget urolige, at Peter Røjkjær råbte: Sid stille bar', sid stille bar' — ellers kommer æ døvl å tår jer!

Med venlig hilsen
Svend Houmøller,
Ålborgevej 1, Hals.

Næssund Teglværk

Johannes Mejlhof, Vangså, gør opmærksom på, at der er en fejl i underskriften til billedet side 38. Det er ikke fra Søvang, men fra Næssund Teglværk.

Billedet fra Øsløs

I Jul i Thy 1978 side 42 er der et billede fra lærer Jacobsens hjem i Øsløs. Den tredje person på billedet er ikke, som der gættes på i billedteksten, en datter, men derimod Kirstine Jacobsens søster, Elna, der er bosat i København.

Olga Klemme,
Asylgade 26,
Thisted.

Thisted FDFs orkester

Til »Jul i Thy«!

Jeg er blevet opmærksom på, at Jul i Thy 1975 side 47 bragte et billede af Thisted FDFs orkester, som blandt sine medlemmer talte min bror, materielforvalter Jørgen Biering, Bredagervej 53, Kastrop. Det er imidlertid forkert, når der står, at Jørgens og min far var pantefoged. Han var købmand og gennem en årrække bogholder på Bendixsens Tobaksfabrik.

Med venlig hilsen
Gustav Biering,
Fuglebakkevej 89,
2000 København F.

GAMLE BILLEDER, som kan have interesse for Jul i Thy, modtages gerne til reproduktion. De får billederne tilbage, med mindre De skulle være interesseret i, at vi viderebringer dem til opbevaring i et af de lokalhistoriske arkiver.

Med venlig hilsen

ERIK A. LAURIDSEN

JØRGEN MILTERSEN

Thisted Dagblad . Telefon (07) 92 33 22

Esso Servicenter

v/ Leif Hummelshøj

Vestergade 71 . 7700 Thisted

Tlf. (07) 92 07 17

**BEL SAC er dansk
og betyder
skønne tasker...**

Fås kun hos

**Lædershoppen
»BUTIK 23«**

v/ John Petersen

Vestergade 17 . 7700 Thisted

Tlf. (07) 92 47 94

*Byens største specialforretning
i lædervarer*

Få råd til at ha' det rart.

Vi har tre skattebegunstigede opsparingsformer, som kan gi' mange penge i fremtiden og skattefordele her og nu.

DEN DANSKE BANK

AF 1871 AKTIESELSKAB

Snak nyt tøj med Dress-partner

(07) 92 04 99 – 92 44 56

**Gælder det tryksager –
henvend Dem til...**

THISTED BOGTRYKKERI

Jernbanegade 15-17 . Telefon (07) 92 33 22

ALFA-LAVAL

MALKEMASKINER
RØRMALKEANLÆG
KØLETANKE
UDMUGNINGSANLÆG
VENTILATION
STALDINVENTAR m.m.

MANUS

MALKEMASKINER
RØRMALKEANLÆG
KARRUSELSTALDE

Vi gør arbejdet lettere for Dem

P. KOED Aps

THISTED

Tlf. (07) 92 16 22 og 92 14 10

STALDMEKANISERING

Salg – Service – Reservedele

MALLES
Støvsugere
SNEDSTED. Telf. 934082

MALLES
Symaskiner
SNEDSTED. Telf. 934082

MALLES
Barnevogne
SNEDSTED. Telf. 934082

Peugeot er sagen

fra

Cykelbørsen

Tlf. 92 03 23

Specialforretningen
med 100 års
erfaring i kvalitet...

Eneforhandling af

CAVALET kufferter
rejsetasker
attacheer

BOXCA DAMETASKER – i bøffelskind

LADY F DAMETASKER

BON GOUT – udsøgte danske dametasker

SAMSONITE – verdens stærkeste kuffert

Specialforretningen med over 100 års erfaring

På gensyn hos...

KØCKS NIELSEN's EFTF.

v/Anne Marie & Søren Christiansen
Vestergade 49 Thisted Tlf. 92 03 09

— frisk og fin

DRAGSBÆK
MARGARINEFABRIK

Tlf. 92 27 44

Mallings Konditori

v/ Ole Pallesen

Vestergade 32 . Telefon (07) 92 02 02

Køb julegaver i

Frederiksgade . Thisted

Julegaver til hele familien

HJØRNESOFA som tegn. 4298,-

DAGLIGSTUER fra 2415,-
Også i tæpper har vi et stort udvalg ...

TÆPPEHUSET

Kom ind og se hvad vi har

SMÅLAND BÆNK m. hynde - bord
2 stole i fyr 2559,-

SPISESÆT, mange modeller, flere
træsarter og til (næsten) alle priser!
F.eks. runde borde fra 298,-

TV Arne Svendsen
RINGEN GÅGADEN
SERVICEAFD. } Tlf. 920077
Tilstedvej

rigtige sko til hele familien!

skokøb **JUUL SKO**
VESTERGADE 20 - THISTED

1000 TING

– alt i legetøj

A. O. GLAS, Idylvej

– alt i glas . Tlf. 92 19 17

Marius Sørensen

Juvelér og guldsmed

Telefon (07) 92 00 23

har det største udvalg
i guld- og sølvvarer til
JULEGAVER

STÅLGÅRDEN a/s

TIGERVEJ 2 . 7700 THISTED . (07) 92 34 44

VVS . JERN . VÆRKTØJ

GØL PØLSER

Poul H. Ladefoged

fedevarer en gros

Aabakkevej 6

telefon (07) 92 14 58

Privat: Markvænget 10a

Telefon (07) 92 57 76

KØKKENMILJØER – HVIDEVARER

De kan trygt henvende Dem til os

KANSTRUP

Toldbodgade 4 (Andelsbanken)
7700 Thisted . Tlf. (07) 92 45 50

BRØD
FABRIKKENS
THISTED • TELF. 92 01 90

*-en
krumme
bedre!*

Calles Konditori

CARL EJNAR JACOBSEN

Storegade 8

Telefon (07) 92 01 60

TH. HJORTH

**Bogbinderiet,
der søger at følge med tiden**

Industrivej
7700 Thisted . Telefon (07) 92 12 44

Gælder det

*symaskine
støvsuger
opvaskemaskiner*

Spørg først i

Thisted Arbejderforening

BRUGSEN

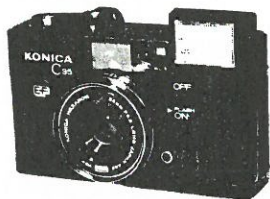
i centrum

**Besøg vor Super-slagter
– det betaler sig**

**JENSEN &
LANGBALLE**

Telefon (07) 92 33 44* – 92 33 92

DAM FOTO

Frederiksgade 8 . Tlf. 92 39 92

**Bøger af enhver art og til
ethvert formål**

BALLEBY'S BOGHANDEL

v/ NIELS ERIKSEN
STORE TORV 5 . TLF. (07) 92 00 90
7700 THISTED

SØGAARD

**Køkkener
Garderobeskabe**

Få mere for Deres penge.

Køb et Thisted produkt.

Tlf. 92 29 22

Fabrik og udstilling:

Industrivej 34 . Thisted

comfort

Hans Olsen & Søn

Industrivej . Telf. 92 03 00

Åben 9 - 17.30 . lørdag 9 - 12

**VVS Specialbutikken -
med installationservice**

Tøjet får vi i

Gågaden . Telefon (07) 92 11 52

HUSK:

Duge
og udstyr finder De
i et
smukt udvalg hos

Gågaden . Telefon (07) 92 09 77*

Byens eneste specialforretning

Aps brdr. W hansen
THISTED **EL-KØB CENTER**

VESTERGADE 84 . TELEFON 92 27 00 . 7700 THISTED

Gaver
der glæder

— år efter år!

Glædelig jul
og
godt nytår

— bliv kunde i

A/S HANDELS- OG LANDBRUGS-
BANKEN I THISTED

Den lokale bank!

*Et centrum
for ure og briller*

ERIK NIELSEN

Storetorv · Thisted · Telefon (07) 92 10 32

»Der hvor uret drejer«

Herre og drengetøj
KJÆR
VESTERGADE 34 · TLF. 920536

VASK - RENS - LEJE

Udlejning af
KITLER, SENDELINNE,
DÆKKETØJ og HÅNDKLÆDER
til private, institutioner og hoteller.
En gros salg af rengøringsmidler.

KLIT VASK

7700 Thisted
Dragsbækvej 45
(07) 92 05 88

7900 Nykøbing
Ringvejen 60
(07) 72 08 99

dlb

Center . Thisted

Telefon (07) 92 14 55

Gå til: THE

Specialforretningen har altid
80 forskellige sorter THE på lager.

Byd på OSTEANRETNING
- den er nem at servere!

OST-THE-SILD-KONSERVES

OSTEHUSET

v/ Knud Stengaard . Lilletorv . Tlf. 92 22 25

Hamlet
Original Solo

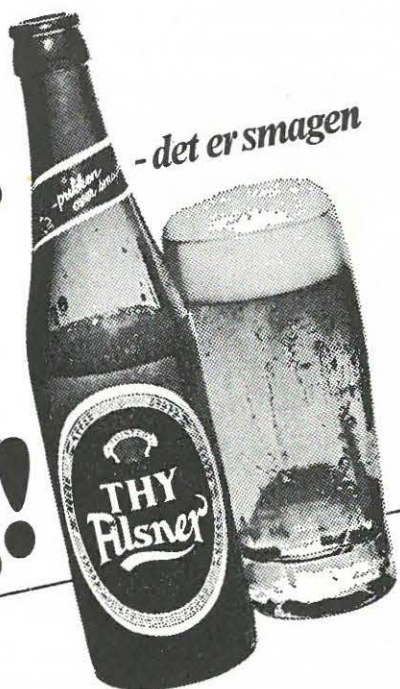
KØB HOS FAGMANDEN

EGON HANSEN

Østergade 3 . Telefon 92 15 89

jeg siger
THY
hver dag!

Tryghed ved køb - så er det hos EXPERTEN

Vær
prisbevidst
køb hos

expert

v/ E. VESTERGAARD

Vestergade 21 . Thisted . Telefon 92 18 42

Hovedgaden 60 . Snedsted . Telefon 93 41 98

ALT i

dekorationer
kranse
brudebuketter
gaveartikler

Toves Blomster

Vestergade 82 . Telefon (07) 92 02 22 . 7700 Thisted

NY BIL?
Vi rustbeskytter
- og giver op til 10 års garanti
uanset vogntype

Thisted Tectyl Service

v/ Erik Østergaard
Industrivej 25 . Telefon (07) 92 25 05

Musikcentret J/s

INTERNATIONAL BOOKING
v/ Knud Erik Pedersen og Verner Schytte

JERNBANEGADE 7
7700 THISTED
(07) 92 31 85
(07) 92 39 30

ORKESTRE
&
SOLISTER

Der er 180 tøjeksperter i Danmark
- i Thisted er det

Beklædnings Magasin . Thisted . Hanstholm

Julegaver

Smukke ting
i stort udvalg finder De
hos

Julegaver

Brix Andersen, guldsmed

Gågaden . Telefon (07) 92 10 02

Sko til alle

børnesko
damesko
herresko

hos

Nielsens Skotøjsforretning

Aagade 9 . Thisted

min far
sparer op
til mig på
børneopsparing
og trækker fra
i skat

-hvad gør din far?

El-installationer
og servicearbejder
af enhver art

**En god kontakt
døgnet rundt**

**Polar
is**

RING EFTER EN
**GARDIN
BUS**

Se gratis ca. 600 lange gardinlængder
hjemme i Deres egne stuer

Telefon 92 24 44

Det er os med gardinbusserne

HER ER ÅRETS **JULEGAVE!**

Smarte **NEDERDELE** og **SLACKS** fra **M & M**

Elegante
Gabardine
nederdele

Alle
mode-farver

139,-

Plicerede
nederdele

Ensfarvede
og tern

169,-

199,-

Gabardine
slacks
med den
helt fantastiske
pasform

169,-

M & M fås kun hos:

Chr. Søndergaard

TLF. 922200

THISTED

BYENS STORE MODECENTER

Fløjls slacks
Nyt og moderne

199,-